

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara

Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Egy hét múlva

lesznek az egész országban a képviselő- és szenátorválasztások. Alig másfél esztendő telt el, amióta a rövid életű Goga-kormány meg akarta kérdezni az ország közvéleményét, de a kérdést már nem tehetta fel, mert közben helyét át kellett adnia az ujonnan kinevezett kormánynak. A számtalan kormányváltás közepette az új kabinet kinevezése, melynek élére a néhai pátriárka került, utóda pedig Calinescu lett, ezáltal nemcsak kormányváltozást, hanem egyben mélyreható uralmiváltozást is jelentett. Amit minden előző kormány hangoztatott, de soha meg nem valósult, a rendszerváltozás, bekövetkezett. Parlament nélkül kormányozták az országot és ennek szükségességét az elvadult politikai erkölcsök tették indokolttá. Visszaemlékezni is rossz a különböző fegyveres gárdák választási hadjárataira, amelyek nemcsak az ország rendjét bontották meg, hanem a lakosság nyugalmát és békéjét is fenyegették, a népet állandó feszült izgalomban tartották és a felelőtlen igazításokkal és a még felelőtlenebb ígérgetésekkel valószínűleg anarciókat teremtettek. A politikai pártok felosztásával és az ostromállapot megszigorításával sikerült a rendet helyreállítani és a kedélyeket lassan megnyugtani. Az uralkodó új alkotmányt adott az országnak, új választójogi törvényt léptet életbe és mintegy másfél esztendő elteltével a felelős tényezők elérkezettnek látják az időt, hogy az országot visszavezessék a parlamentáris kormányzás útjára.

A mostani választások lényegesen különböznek a régiektől. Nincsenek pártok, mert ezek helyét a céhek és szakkamarák, a szakmai érdekképviseletek foglalták el és körülből kell és lehet megválasztani azokat, akik majdan a parlamentben az ország sorsának intézői lesznek. Valószínű, hogy sok kielégítetlen ambíció elégedetlenkedik majd, sokan lesznek, akik visszasirognak a régi idők, amikor valamely politikai csoport-hoz való tartozás, valamely klikkhez való csatlakozás elegendő volt arra, hogy a listás választási rend mellett becsusszon az országába, ahová egyéni tulajdonságaival különben soha nem juthatott volna. Az új választás megszűntette a listás és igazságtalan prémiumos rendszert és helyébe az egyéni választás egyéni értékeit követelő, egyéni felelősség megállapítását lehetővé tevő rendszere lépett. Nem választási jelekre, nem pártoknak pártterületektől vezérelt és egyéni tülekedések eredményeként készült listára adja le szavazatát a választó, hanem a jelöltek közül minden szakmában kiválaszthatja azokat, akiket a nagy és nehéz feladatok teljesítésére a legalkalmasabbnak ítéli.

A romániai magyarság is kiválasztotta azokat, akiket érdekei képviselőiként a parlamentbe kíván küldeni. Tizenhat képviselőjelöltje és öt szenátorjelöltje van a magyarságnak. A magyarság szempontjából a legelső és legszembe-tűnőbb jelenség az, hogy mindössze annyi jelöltünk van, ahány parlamenti képviselővel rendelkezünk azelőtt. Ez ne kedvetlenül es el senkit, mert ez nem megrövidítés, hanem az azelőtti választás technikájának az egyszerűsítése. Régebben a magyarság, mint a többi párt, kénytelen volt minden választási kerületben teljes listát összeállítani abban a tudatban, hogy a jelöltek közül egy-kettő jöhet csak be. Sőt voltak olyan kerületek, ahol biztos volt, hogy egyetlen jelölt sem nyerheti el a szükséges szavazatarányt. A szavazás azonban szükséges volt, mert az ország arányt javította. Ma reményünk van, hogy valamennyi jelöltünk bekerül a parlamentbe. A szavazatok nem forgácsolódhatnak szét, senkinek nem jelennek prémiumot, hanem tényleg annak javára esnek, akire leadták.

A másik momentum, mely figyelmet érdemel, az, hogy a Bánság, amely sokszor a tízezres számot meghaladó szavazataival nem jutott

Anglia még mindig nem fogadta teljesen el a moszkvai álláspontot

A garantált államok csak saját ellenállásuk esetében kapnak segítséget

Végletekig kiélesedett a német-lengyel viszony

Az angol-orosz szerződést a tengelyhatalmak a békeszándék elutasításának tekintik

Valamennyi angol lap örömmel vette tudomásul Chamberlain azon nyilatkozatát, hogy a Szovjettel való egyezményt a közeli napokban megkötik. A Daily Herald azt írja, hogy a Szovjetunióval való egyezmény megkötése megkoronázza Halifax lord politikáját. Az angol külügy-miniszter az utóbbi időben mindenkor megelőzte a kabinet többi tagjait elhatározásaiban. A News Chronicle azt írja, hogy

az angol közvélemény nagy megelégedéssel vette tudomásul az angol-orosz egyezmény megkötésének közeli időpontját.

A Daily Herald szerint pedig az egyezmény aláírásának híre rendkívül megnyugtatólag hatott, mert ennek beláthatatlan következményei lehetnek.

Chamberlain miniszterelnök csütörtökön délelőtt Edinburgba utazott, ahol nagyobb beszédet mond a skót egyház közgyűlésén, majd pénteken visszatér ismét a fővárosba és onnan szombaton újból elutazik hétvégi szabadságára.

Az angol sajtó befejezett tényként könyveli el az angol-szovjet megegyezést. A lapok szerint a túlvatos Chamberlain nem nyilatkozott volna szerdán délután az angol alsóházban olyan határozottan, ha komolyabb nehézségektől kellene tartani. Maga a szöveg, amelyet most dolgoznak ki, az egyezmény védelmi jellegét fogja hangsúlyozni. A délutáni lapok szerint a moszkvai angol nagykövet utasítást kapott az angol külügyi hivataltól, hogy Chamberlain miniszterelnök alsóházi nyilatkozatát hivatalos formában közölje Molotov népbiztossal.

A Moszkvába küldött angol javaslat tartalma

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség diplomáciai levelezője részleteket közöl a Nagybritánia által a Szovjet elé terjesztett újabb javaslatokról. A brit terv három pontból áll:

1. Kölcsönös segélynyújtási egyezmény, a mely valamely szerződő fél területe ellen intézett közvetlen támadás esetén lép életbe Anglia, Franciaország és a Szovjetunió között. Az egyezmény megkötése előtt a három állam az esetleges fenyegetés elkerülésére nyilatkozatot tesz.

2. Ha valamely, a három ország által garantált területi államot közvetlen támadás éri, megbeszélések történnek a szükséges intézkedések iránt. Hátra van annak megállapítása, hogy melyek azok az államok, amelyekre a garanciák vonatkoznak. Ezen felül feltételezendő, hogy a megtámadott államnak ellenállást kell mutatnia, hogy a garancia érvénybe lépjen.

3. A szerződő hatalmak vezérkarai között a

mandátumhoz, míg más kerületekben ezeknek a szavazatoknak a fele is képviselőiséget jelentett, ezáltal két képviselőjelölttel szerepel, akiknek minden reményük megvan, hogy a megválasztottak között szerepelnek majd. Győzelmiük — a mi győzelmiük — kizárólag saját magunktól, a magunk erejétől, magunk összetartásától és fegyelmességétől függ. Mig tehát a régi listás, prémiummal sulyosított rendszer mellett egyetlen parlamenti képviselője sem volt a Bánságnak, addig most megvan a lehetőség, hogy három is képviselje érdekeinket a képviselőházban. A magyar szenátorok megválasztása nehezebb, mert az új törvény értelmében csak az elismert szakcsoportok vezetői bírnak szavazati joggal és ezek között a magyarság aránylag gyengén van képviselve. Bizunk azon-

hathatós szárazföldi, tengeri és légi együttműködés végett megbeszélések történnek.

A Reuter-ügynökség mindehhez hozzáteszi, hogy bár a brit javaslat nem felel meg tökéletesen a Szovjetunió által kezdeményezett tervnek, mégis minden olyan esetre vonatkozik, amelynek fennforgása mellett a szerződő hatalmakat Európában támadás érheti.

GENFEN SZÜLETETT AZ ANGOL-OROSZ SZÖVEG

A francia hivatalos körök nagyon kedvezően fogadták Chamberlain miniszterelnök tegnapi kijelentéseit és úgy vélik, hogy az angol minisztertanács állásfoglalása után az angol-orosz megegyezés biztosra vehető. A Petit Parisien szerint Chamberlain miniszterelnök nyilatkozata teljesen megfelel azoknak a reményeknek, amelyek a genfi eszmecsere után keltek életre.

ban, hogy a Front által igazolt öt jelöltünk esélyeit szavazatainkkal javíthatjuk és ha talán egyik-másik nem érne el a szükséges szavazatarányt, kinevezés folytán elnyeri a mandátumot.

Hangoztatjuk most is, mint az összes előző választások alkalmával, hogy végeredményben a magyar parlamenti csoport eredményes működése nem tagjainak számától függ, hiszen szavazás esetében mindenkor kisebbségben maradnának, hanem rátermettségüktől, mozgékonyságuktól, tehetségüktől, ambíciójuktól s lelkiismeretességüktől. Hisszük, hogy a Népközösség mostani vezetőinek választása érdemesekre eseti és ha megválasztásuk megtörténik, valóban népük tettekre, áldozatos képviselői lesznek Románia első korporációs parlamentjében.

A nyugati hatalmak nem látták be a német-olasz szövetség békeszándékát

Berlinből jelentik: Egy német hivatalos jelentés a következőket jelenti ki: A francia-angol kísérletek aziránt, hogy mindenképen egyezményt jöjjön létre a Szovjetunióval és Nagybritánia külügyminiszterének kijelentései a birodalmi főváros politikai köreiből úgy bíráltnak el, hogy Nagybritánia és Franciaország elutasítják a hozzájuk intézett legutóbbi felhívást, amely a Giornale d'Italia-ban jelent meg azon célból, hogy a demokrata hatalmak a tengelyhatalmakkal együtt az európai kérdések barátságos szabályozására juthassanak. Ismeretes, hogy a Giornale d'Italia, mint az olasz kormány hivatalos orgánuma, hangsúlyozza, hogy

A Németország és Olaszország között létrejött szövetségi és baráti szerződés úgy tekintendő, mint a tengelyhatalmak hozzájárulása a függőben levő kérdések békés rendezéséhez.

Ha Anglia és Franciaország most új és hathatós módszerekről beszél, az a bekerítési politika újabb megerősítését képezi. Helye van tehát annak — német körök szerint —, hogy a bekerítés újabb kezdeményezését kihangsúlyozzák.

OLASZ LAPOK SZERINT „LONDON BEHÓDOLT”

Az olasz lapok London behódolásának mondják a Szovjet feltételeinek angol részről való elfogadását.

A DANZIGI SZENATUS A LENGYEL HATÓSÁGOKAT OKOLJÁK

A danzigi szenátus szerdán jegyzékét küldött a lengyel kormányhoz a kochligi incidenssel kapcsolatban, amikor is két fegyveres lengyel határőr Danzig szabadállam területére lépett. A szenátus erőlyesen felszólítja a lengyel kormányt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a határ nyugalmanak helyreállítására és találjon eszközöket, melyek véget vetnek a lengyel tisztviselő erőszakoskodásainak, mert ellenesben beláthatatlan következmények állanak elő. A danzigi szenátus azon véleményének ad kifejezést, hogy a lengyel kormány visszahívhatná főbiztosát és a danzigi bizottság több lengyel tagját.

A danzigi szenátus jegyzékét Varsóban úgy tekintik, mint a helyzet rosszabbodását.

LENGYELORSZÁG BEVONULNA DANZIGBA?

Göring lapja, az Essener Nationalzeitung éles hangon tiltakozik azok ellen az állítólagos tervek ellen, amelyek szerint Danzigban a rend helyreállítása céljából lengyel karhatalmi osztagok vonuljanak be. A lap megállapítja, hogy ennek a tervnek keresztülvitele annyit jelentene, hogy Danzigot lengyel katonaság szállná meg, erről pedig semilyen formában nem lehet szó.

A német távirati iroda újabb és újabb németellenes kilengéseket közöl, amelyek a Lengyelország területén lakó németek megpróbáltatásairól adnak hírt. A tegnapi fegyvertűz, amely egy német gépkocsivezető ellen irányult, egyike a legsúlyosabb kilengéseknek, mert az arra mutat, hogy a lengyelek meg akarják zavarni az összeköttetést a birodalom és Keletporoszország között.

Varsóból jelentik: A Pat-iroda szerint a Danzig és Lengyelország közötti határon történt incidenssel kapcsolatban a lapok azt írják, hogy a németek propaganda-manőveréről van szó. A lapok leközlik azokat a kilengéseket, amelyeket a lengyelek ellen követtek el. Így például Danzigban Jeana Flatt lengyel vasúti tisztviselő feleségét súlyosan megsebesítette egy Richard nevű német, aki a kalthofi incidens megszervezőinek egyike. A danzigi asszonyt a rendőrség letartóztatta. Hasonló incidensek fordultak elő a német-sziléziai Oppelnben, a pomerániai Słakoban és Allensteinben is.

PROVOKÁLÁSNAK MINŐSÍTIK VARSÓBAN A DANZIGI ESETEKET

Varsóból jelentik: A Vécór Varsavsky írja: Nincs kétség aziránt, hogy a legutóbbi danzigi

incidensek Lengyelország perfid kihívását képezik. Lengyelország azonban teljes nyugalommal kíséri az eseményeket, mert biztos benne, hogy balti érdekeinek biztonságát meg tudja védeni.

A LENGYELEK NEM KÖTNEK NÉMET-ELLENES EGYEZMÉNYT

A Patt-ügynökség jelenti: A nyugati nagyhatalmak és Szovjetország közötti tanácskozásokkal kapcsolatban Lengyelország magatartása mit sem változott. Minden külföldi hírresztéssel ellentétben, a lengyel kormány közli, hogy semmi olyan ok nem merült fel, amely arra készítené Lengyelországot, hogy megakadályozza ezeket a tárgyalásokat, amelyek különben újabb kötelezettségeket nem rónának Lengyelországra.

A Petit Parisien értesülése szerint Lengyelország nem hajlandó garantálni a Szovjetunió határait és nem hajlandó olyan egyezmény megkötésére sem, amelynek éle kimondottan Németország ellen irányul.

Buvárharang segítségével megmentették az elsüllyedt angol tengeralattjáró utasainak egy részét

34 ember halálát lelte, közöttük Peterson, olimpiai bajnok. Egy ember lélekjelelte léte mentette meg a személyzet életben maradt részét

A Squalis tengeralattjáró személyzetének megmentése körül folyó izgalmas küzdelemről újabban a következőket jelentik:

Mac Cauley tengerész hadnagy, aki a megmentett tisztnek névjegyzékében szerepel, kijelentette a helyszínen levő laptudósítóknak, hogy a Squalis legénységi helyiségében tartózkodó emberek javarésze életben van és ugyancsak életben maradt két tiszttársa is. Jelenleg Peterson zászlós és a tengeralattjáró kiszolgáló személyzetének 26 tagja, a hajó hátsó részében tartózkodnak, megmentésre várnak, de

nem valószínű, hogy ezeket még életben fogják találni.

Porthsmouthből érkezett késő éjszakai jelentés szerint a mentési munkálatok vezetője, Kohle tengerész utasítást adott, hogy a buvárharang negyedszer is alámerüljön. A tengerész kijelentette, hogy a szemtanúk elbeszélése után továbbra is bizik a tengeralattjáró benne rekedt legénységének megmentésében.

Legújabb jelentések szerint, amidőn a buvárharangot negyedszer is leengedték, sikerült felvenni a 70 méter mélységben fekvő tengeralattjáró utolsó 8 életben lévő tengerészét. Közben a buvárharangot felhúzták, az egyik kötélt összegabalyodott és

a buvárharang 50 méter mélységben megakadt.

Erre buvárok szálltak le, de nem tudták megállapítani a hiba okát, később azonban kiderült, hogy a buvárharangban lévő szerkezeti hiba okozta az akadályt. Újabb jelentés arról számolt be, hogy két óras izgalmas munka után közép-európai időszámítás szerint

reggel 6 órakor felszínre emelték a harangot és ezzel az utolsó még életbenlévő tengerészeket is megmentették.

Összesen 33 embert sikerült megmenteni, míg a tengeralattjáró hátsó részében tartózkodó

34 tengerész meghalt.

A Squalis tengeralattjáró parancsnoka volt az utolsó, aki helyet foglalt a mentőharangban és őt is a többiekkel együtt a portsmouthi kórházba szállították. A megmentettek közül többen az állapota súlyos. Csütörtökön délelőtt a buvárok folytatták tevékenységüket, hogy a tengeralattjárón levő holttesteket felszínre hozzák.

Hajózási szakértők köreiből hangsúlyozták az angol haditengerészet nagy sikerét a Squalis tengeralattjáróban rekedt tengerészek egy részének a mentőharang segítségével történt megmentése körül. Ezt a készüléket elsősorban alkalmazták és miként beigazolódott, teljes sikerrel.

Az elsüllyedt tengeralattjáró 33 emberét a Brucklini kórházban helyezték el. At remélik, hogy a megmentettek mindegyike meg fog gyógyulni.

Megmenekült a tengeralattjáró parancsnoka, öt tiszt közül három és a tengeralattjáró utolsó három polgári utas közül csak egy menekült meg, míg kettő meghalt, közöttük az egyik Peterson, az olimpiai bajnok.

Egy Blond nevű matróz, aki 30 óra hosszatt tartózkodott az elsüllyedt tengeralattjáróban, megmentése után az újságíróknak a következőt mondotta el:

— Csak percek mulva, az elsüllyedés után vettki észre, hogy az egyik, hibásan záródó szelepen hatalmas sugárban tódul be a víz.

Menekülésiünk egyetlen embernek köszönhető,

aki, amikor észrevette a bajt, hirtelen bezárt a legénységi szobák és a tengeralattjáró másik része közötti páncéltájt. Mi csak ekkor vettki észre, hogy valami történt és ekkor már a hűvös 45 foknyira elhajolt.

Nagy jelentősége van Gafencu és Markovics külügyminiszterek vasárnap lefolyt találkozásának

Berlinből jelentik: Kiszivárgott hírek szerint Markovics Cincár jugoszláv és Gafencu román külügyminiszterek találkozása során olyan

megállapodásokat kötöttek, amelyeket igen nagy jelentőségűeknek kell tekinteni a délkelet-európai helyzet alakulása szempontjából.

Hore Belisha Moszkvába megy?

Párisból jelentik: A Jour londoni értesülése szerint Hore Belisha angol hadügyminiszter miniszteriumának több szakértőjével személyesen akar Moszkvába látogatni, hogy érintkezésbe lépjen a Szovjet vezetőkkel és hogy

meggyőződhekk a szovjet hadsereg értékéről és szervezetségéről.

Angol hivatalos körök úgy tudják, hogy minden alapból nélkülöz ez a hír.

CAPITOL-ban ma péntektől kezdve
ELISABETH BERGNER
a híres és genialis nagy drámai mozzsinésznő legújabb alkotásában
Rendezte: **PAUL CZINNER**

A sztárok sztárja
AZ ELLOPOTT ÉLE
Kiegészítésül: **FOX HIRADO**

A fekete arany jubileuma

Mi tulajdonképpen a fekete arany? A fekete arany a petróleum. Mert amióta használhatóságának tudatára ébredtünk, jobban kergetjük, mint az aranyat. Most van száz esztendeje, hogy ez a piszkos sötét folyam elkezdett ömleni, beszivárogni az egész világgazdaságba, azóta mind nagyobb, mind átfogóbb lett a hatalma. Sőt, napjainkban lázasabban folyik érte a harc, mint valaha, mindenki tolong, tülekedik a fekete aranyért, amely önbizó gőgös mosolyt, keserves könnyeket, sőt ezeknél is többet jelent. Clemenceau intézte egyszer azt a híres mementót Franciaországhoz, hogy minden csepp petróleum ugyanannyit ér, mint egy csepp vér. A petróleum megszerzéséért semilyen erőfeszítés, semmilyen áldozat nem sok, mert ez minden hatalom kulcsa. A petróleum minden állam számára a legnagyobb biztonságot jelenti. Mert az a hadsereg verhetetlen és bírja végtelenségig lélegzettel, a mely a fekete arannyal korlátlan mennyiségben rendelkezik.

Ki fedezte fel a petróleumot a világgazdaság számára, kinek a révén lett ez a sötét folyadék a modern közgazdaság uralkodó herosza? Kerek egy évszázaddal ezelőtt született az, aki először látta meg a messiás fejlődések lehetőségét, kerek egy évszázaddal ezelőtt látta meg a napvilágot Rockefeller, akinek a születési dátuma egyúttal a petróleum világhódító gondolatának megszületését jelenti. Ő volt az, aki 1860-ban huszonegy éves korában először felfigyelt a petróleum hívó szavára. És csakhamar megindult a hajszja, megkezdődött az a heroikus kor, amikor még fahordókban szállították a nyersolajat. De ez a játszódás nem sokáig tartott. 1865-ben Cleveland mellett petróleumfinomító művek épültek s öt évvel később Rockefeller megalapította más petróleumkereskedőkkel a Standard Oil Companyt. Utána megszervezte a nagy trösztöt és egyeduralmat gyakorolt a nyersolajkereskedelemben, míg fel nem tűnt a hollandi Deterding.

Elkeseredett küzdelem kezdődött akkor. Mindegyik a másik kezéből akarta kicsavarni a győzelmi pálmát. Váltakozó szerencsével folyt a harc és közben újabb és újabb forrásokra tették rá kezüket a versenyzők. És tartott volna a csata akár száz évig is, ha nem jön közbe a megrokkulás, a késői aggkor, a halál. Száz évig szergett volna Rockefeller élni. Hogy megélje művének jubileumát. Kincseket ígért orvosainak, ha lehetővé teszik számára, hogy egy évszázad távlatából tekintsen vissza a multra, amely oly gazdag volt eredményekben, de nem kevésbé kíméletlen eszközökben is. A halállal szemben azonban nem használt sem erőszak, sem furfang, haladékat nem tűrően elsüllyesztte kilencvennyolc éves korában. Mindössze két évvel élte túl halálát a nála jelentékenyen fiatalabb Deterding is.

Halála pillanatában ugyanannyi milliárdja volt Rockefellernek, mint ahány eltöltött éve. De az már nem adatott meg számára, hogy a petróleumtermelés legvégző, még általa sem sejtett, óriási diadalát lássa. Mert valóban, ami ma történik, az felülhaladja a legmerészebb képzelletet. 175.200.000 tonna petróleumot aknázott ki a világ az elmúlt 1938. évben. Naponta tehát majdnem 500.000 tonna nyersolaj jön a föld méhéből a felszínre. De Rockefeller munkája, majdnem évszázados tevékenysége legszebb gyümölcseit hozta az Ujvilágnak. Az Egyesült Államok a legnagyobb petróleumtermelő. Az egész világ petróleumtermelésének fele az övék. Kétszázötvenezer tonna petróleummal gazdagodik naponta az USA.

De még ezek az irtózatossággal sem elegendők, hogy ellássák a világ egyre növekvő szükségletét. Száz év deledőjén a petróleum elérte uralma tetőpontját, detronizálta a kőszentet. Ez fűti az óceánokat beszáguldó hajókat, a levegőben keringő repülőgépeket, az áramvonalas mozdonyokat és gépkocsikat és mindenrendű gépet. A nyersolaj megkeresése, a benzín gyártás nyolcvan év alatt a legfontosabb üzletág lett a versengő államok részére. Ezért marakodnak érte Szíriában, Mexikóban, Perziában és minden elképzelhető helyen, sőt még Patagóniában is. Mert akinek petróleuma van, annak mindene van s akinek nincsen, az a legkitünőbb más adottságok birtokában is alulmarad a versenyben. Így uralkodik fölöttünk Rockefeller öröksége, a mai kor csillapíthatatlan láza, folyik mind vadabban a kőszentig menő birok a minden hatalmak zálogáért, a fekete aranyért. (Fianeur.)

Az ODOL antiszeptikus

felélénkít és frissé teszi leheletünket. Az ODOL baktériumölő hatása és megvédelmezi a száját és garatot. Az ODOL szájvíz hatása tartós.

ODOL

Megkapják nyugdíjukat a volt erdélyi MÁV alkalmazottak

Hosszú jogi háborúskodás után a Semmitőszék az utólag esküt tett vasutasok ígaza mellett döntött

Az impérium átvétele után a MÁV szolgáltatáson álló vasutasok egy része a hűségükkel letételt megtagadták miéért is

állásukból ámozdították őket.

Sok év eltelte után az 1928. augusztus 20-iki törvény megengedte, hogy a hűségükkel utólag letegyék és elrendelte, hogy nyugdíjot, vagy kegydíjat kapjanak azon törvények és szabályok szerint, melyek érvényben voltak mikor szolgáltatukból kiléptek.

A hűségükkel letették ugyan, de nyugdíjot még sem kaptak,

mert a Casa Generala de Pensiuni és a Casa de Ajutor CFR egymásra tölték a nyugdíjfizetési kötelezettséget, sőt azzal az indoklással, hogy nem tartozik hozzájuk a nyugdíjigények elintézése, érdemben még csak nem is foglalkoztak a nyugdíjkérelmekkel. A vasutasok erre

közigazgatási perrel fordultak a temesvári táblához, mely ítélettel kötelezte a nyugdíjpenztárt és a Casa de Ajutor CFR-t, hogy döntésön érdemben.

A két intézmény felülvizsgálattal élt a tábla ítélete ellen, de a Semmitőszék elutasította őket és így dönteniök kellett a nyugdíjkéresek felett. Az érdemi

döntés elutasító volt, mire a vasutasok Sugár Jenő dr. aradi ügyvéd útján a Curte de Conturihoz fellebbeztek, ez a fórum

megítélte a nyugdíjukat és az Általános Nyugdíjpenztárt kötelezte az utólag esküt tett vasutasok nyugdíjának megfizetésére

és pedig 1931 január 1-ig visszamenőleg. A nyugdíjpenztár felülvizsgálati kérelemmel élt, amelyet 1938 szeptember végén tárgyalt a Semmitőszék, háromszor tűzött határidőt ítélethirdetésre és végül is, mert nézeteltérés folytán nem volt meg a döntéshez szükséges többség, 11 tagú tanács elé utalta az ítélethozatalt. 1939 május 17-ikén tárgyalt a kiegészített tanács, de nem döntött, hanem május 25-re tűzte ki a határozathirdetést, e napon azután ítéletet hozott a nevezetes elvi kérdésben és

kimondotta, hogy mindazon volt MÁV alkalmazottaknak, akik utólag esküt tettek és akik kielégéssel már tagja volt a MÁV nyugdíjpenztárnak — az Általános nyugdíjpenztár köteles a nyugdíjot fizetni és pedig 1931 január 1-vel visszamenőleg.

Az ítélet országszerte nagy érdeklődést keltett és sok évek hosszú során át nélkülözö embernek hozta meg a megnyugvást és a mindennapi kenyeret.

Súlyos kimenetele lehet a távolkeleti helyzetnek

A japánok nem ismerik el a nemzetközi jogokat

A távolkeleti helyzet aggodalmat kelt Londonban. A japánok azon nyilatkozata, hogy a koncessziós területek nem képeznek külföldi területet, arra enged következtetni, hogy japán részről energikus lépésre készülnek.

A kulangsui incidens következtében a japán flotta tegnap óta blokádk alá helyezte a sziget ki-

kötőjét és ezenkívül növeli a bizonytalanságot a francia és angol hajók rendszeres átkutatása. Az ilyen intézkedéseknek még súlyos következményei lehetnek.

A Han folyó völgyében megindított japán támadás összeomlott. A kínaiak ellentámadásba mentek át.

Halállal végződő műtét miatt elítéltek három szatmári orvost

Eljuttették a gondatlanságból okozott emberölés vádját, de hamis bizonyítvány alapján végzett művi beavatkozás miatt két orvost 3—3 hónapi fogházra, a harmadikat 3000 lei pénzbüntetésre ítélték

Szatmárról jelentik: A szatmári törvényszék szerdán hirdetett ítéletet az ismert szatmári orvosperben. A nagy feltűnést keltett ügy előzményei röviden a következők:

Schwartz István dr., Lázár Miklós dr. és Steuer Jenő dr. néhány hónappal ezelőtt — ügyészségi engedély alapján — műtét beavatkozást végeztek Duna Rozália magyarláposi leányon. Néhány nappal a műtét után hashártyagyulladás lépett fel és a lány, akit hazaszállítottak falujába, meghalt. Annakidején Steuer Jenő dr. igazolványt adott ki, hogy a leány szivbajos s ezért szükség van a műtét végrehajtására. Ennek alapján aztán Schwartz dr. Lázár dr. segítségével végre is hajtották a műtétet.

Manu dr. magyarláposi körorvos boncolási jegyzőkönyve alapján eljárás indult a három orvos ellen, noha Kernbach Mihály dr., az ismert

kolozsvári törvényszéki orvosszakértő írásban kedvező véleményezést adott.

Az ügyet már egyszer tárgyalta a bíróság, a kettős tanácsban azonban véleménykülönbség merült fel és ezért azt hármas tanácsosá egészítették ki. A hármastanács óriási közönség jelenlétében szerdán délben hirdetett ítéletet. A vádlottakkal szemben eljuttették a gondatlanságból okozott emberölés vádját, csupán azon a címen ítélték el őket, hogy hamis bizonyítvány alapján műtét beavatkozást végeztek.

A törvényszék Schwartz István dr.-t és Lázár Miklós dr.-t három-három hónapi fogházbüntetésre, Steuer Jenő dr.-t pedig hamis bizonyítvány kiállításá miatt hároméves leí büntetésre ítélt. A három orvost együttesen harmincezer lei kártérítés megfizetésére kötelezték.

Az ítélet ellen mindhárman fellebbeztek.

Álarcos rablók kifosztottak egy öregasszonyt

Két férfi, akik közül az egyiknek fekete álarc volt, az elmúlt évben október 28-án a reggeli órákban behatolt a gyárvárosi Sofia Imbroane 56. számú házba, ahol akkor Cseke László iparos héven élete felesegé egyedül tartózkodott. A banditák az asszonyra támadtak és addig fojtogatták, amíg megmutatta, hol tartja megtakarított pénzét. A rablók a szekrényben több ezer lei készpénzt és huszezer lei értékű ékszert találtak. A pénzt és az ékszereket magukhoz vették és elmenekültek. Cseke Lászlóné feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást és néhány óra múlva Farkas Illés és Janos Marin személyében elfogták a tetteseket. A nyomozás során őrizetbe vették Janos Marin feleségét is, akit azzal gyanúsítanak, hogy az ő felbujtására követték el a rablótámadást. Ezenkívül az a gyanú is felmerült, hogy Farkas Illés még Dinyés községben is elkövetett rablótámadást, a melynél Olariu Ioan segédkezett volna neki. A dinyési rablást a nyomozás adatai szerint Vese-linov Lazar cipész készítette elő.

A temesvári büntetőtábla két nap előtt tárgyalta az ügyet, tegnap délben pedig kihirdette az ítéletet, amely szerint Farkas Illést tíz évi kényszermunkára ítélte, míg Janos Marint hét évi börtönbüntetéssel sújtotta. A másik három vádlottat a büntetőtábla felmentette.

Javult az angol anyakirályné állapota

Mary özvegy anyakirályné állapota tovább javult. Az éjszakát jól töltötte és szemfájdalmi tovább csökkentek.

Hat millió irástudatlan

A Romania című lap közli a legújabb statisztikai évkönyv adatait, amelyek az ország lakosságának kulturális viszonyait tükrözteti vissza. Eszerint 1930. december 31-én az ország lakossága 18.057.028 volt. A hét éven felüli lakosság száma ugyanakkor 14.524.773 volt, ezek közül irni-olvasni tudott 8.250.183, analfabéta 6.200.568. A hét éven felüli városi lakoságnak körülbelül huszonöt, a falusi lakoságnak pedig átlag ötven százaléka irástudatlan.

Újabb német főparancsnoki látogatás Rómában

Milch tábornok, a német léghaderő parancsnoka Rómába érkezett, ahol Vallo légügyi államtitkár üdvözölte.

Katasztrófális árvizeket okozott az esőzés

Mehedinti megyében hatalmas aranyú esőzések nagy árokat okoztak a vetésben és a szőlőkben. A hirtelen keletkezett árvizek két emberáldozata is volt és ezeken kívül sok háziállat is elpusztult.

Krakóból jelentik: A hatalmas esőzések következtében a Vistula mellékfolyóinak vizálása rendkívüli mértékben megnőtt és ennek következtében a Vistula árszintje 4 méter és 30 centiméterrel emelkedett. Krakó észak városrészében sok házat elöntött a víz.

A francia hadseregbe lépnek be a cseh pilóták

Párisból jelentik: 120 cseh pilótatiszt és al-tiszt, akiknek sikerült Csehországot elhagyni, Gnydiába utaztak, ahol Franciaország felé folytatják útjukat.

Kilépett a pártból a magyarországi nyilasok egyik vezére

Budapestről jelentik: Mészáros József, a tolnamegyei választókerület nyilas képviselője lemondott a jelöltségről és kilépett a pártból. Mészáros József feltűnést keltő levélben indokolta meg elhatározását. Levélében többek között ezeket írja:

— Lemondok arról, hogy hamis jelszavak alatt küzdjek, mert nem akarok résztvenni csel-szövésben, amely a becsületes munka helyett a tévovázást, őszinteség helyett a kerkelést tartja programjának. A soproni gyűlés teljesen kiábrándított eddigi hitemből. En a nyilat olyanok képzeltem el, amely minden tekintetben méltó a magyar honalapító királyhoz. Ez a nyil azonban a pártútól nyila és csak azért él, hogy éket verjen a magyar és magyar közé és megfossa szabadságától a magyar nemzetet.

Călimănești Căciulata

GYÓGYFÜRDŐ és ÜDÜLŐHELY

STRAND AZ OLT PARTJÁN

A HIRES CĂCIULATA VIZ, vese- és májbetegedések, a húgyútak megbetegedései, köszvény, artritizmus kezelésére.

A „MARELE HOTEL“ szállodában a legmodernebb kényelemmel berendezett szobák.

SZEZÓN: JUN. 1. — SZEPT. 30.

Prospektust és árjegyzéket küld Societatea GOVORA-CALIMANESTI, Bucuresti, Brezoianu u. 62 szám.

Megindult Temesvárott az új egészségügyi offenzíva

Temesvárott megindult az új egészségügyi offenzíva, amely sokkalta szigorúbb a tavalyinál. Ez alkalommal a hatósági orvosok sorra felkeresik az összes lakásokat és alaposan megvizsgálják azokat. Tapasztalataikról nyilvántartást vezetnek, amelynek egyes rovataiba bele kell írni nemcsak azt, hogy a lakás hány helyiségből áll és abból mennyi szolgál a tulajdonképpeni lakásra, hanem azt is, hogy hány személy alszik egy szobában. Beírják, hogy a lakás egészséges-e, száraz-e, tiszta-e, szellős-e? A lakás minden lakójára vonatkozólag ismét külön rovatoakat töltenek ki az ellenőrző orvosok. Meg-

kérdik, hogy a családban milyen betegségek fordultak elő gyakrabban, volt-e örökölt betegség az illető személy volt-e már beteg és miben szenvedett, operáltak-e, foganatosítottak-e vérvizsgálatot, csináltak-e róla röntgenfelvételt, van-e oltva himlő, tüdőbaj és diftéria, esetleg klera és tifusz ellen. Ezenkívül még más kérdéseket is intézik a lakásban állandóan tartózkodó minden személyhez. A főorvosi hivatal figyelmeztet mindenkit, hogy a kérdésekre pontosan válaszoljon, mert ellenkező esetben a közegészségügyi törvényben meghatározott büntetéseket teszi ki magát.

A KÉT POTEMLIN

A szentpétervári tauriai palota, amely a háború előtt az orosz parlament székhelye volt, ma is építőjének, a tauriai hercegnek, gróf Potemkinnek pompaszertető és bizar izlésű tükörözi vissza. Különös alakja volt a történelemnek ez az orosz gróf, aki a római szentbirodalom hercege lett. Egy asszonynak a kegye a hatalom élére emelte és ott jelleme soha nem sejtett sokoldalúságban bontakozott ki. A herceg napokig tudott inni és semmivel sem élt. Egyszerre elfogta a tettvágy, egyik ötlete a másik után keletkezett és egyik zsenialisabb volt, mint a másik. A maga erejét meghaladva, mindent egyszerre akart megvalósítani, azután megtorpant és nem bírta tetterővel. Mégis amit épített és ami volt, az orosz történelemnek lebontatlan emléke. Potemkin herceg volt Oroszország, ő képviseli legjobban a nagy Oroszország széles, anarchikus és ellentmondásokkal telt lelkületét.

A Szovjetunió állandó külügyi népbiztos-helyettese, a vörös diplomáciának a feje, Vladimir Potemkin. Ugyanaból a családból származik, amelyből Nagy Katalin a tauriai herceget kiemelte. Ez a család már abban az időben sem volt gazdag és mindössze a herceg tudott belőle felemelkedni. Mintha az egész család évszázadokra kiélte volna magát a herceg szilaj életvágyában. Amikor az utódok a voroneszki kormányzósg középirtokosai maradtak, a családnak férfitagjai részben a cár kishivatalnokai lettek, a bürokratikus gépezet apró kerekerei. A XIX. században a Potemkin-család ahhoz a nagy orosz középnevesi réteghez tartozott, amelyből a cárizmus intelligenciái kerültek elő. Ilyen intelligenciailőben nőtt fel Vladimir Potemkin, előbb egy vidéki gimnázium, majd egy vidéki egyetemet hallgatója. Filológiai tanult az odesszai egyetemen és hű maradt ehhez a tudományhoz. Segédtanár lesz ismét csak vidéken, amikor feltört benne Nagy Katalin kegyencének titokzatos vére, amely talán forradalmárrá tette volna Potemkin herceget is, ha történetesen nem kerül a cári udvarba. Erre Vladimir Potemkinnek, a késői utódnak, semmi kilátása nem volt és belesodródott a földalatti orosz szocialista mozgalmakba. Német anyjának rendszeretete, atyai ágról örökölt elrendeltettségé küzdött benne akkor, amikor a nyugalmas tanári állással szakít és mint az orosz közép-mességg anyja tagja, maga is a földalatti szervezetekkel került összeköttetésbe.

A háború után mint tartalékos tiszt, az orosz hadsereg forradalmasításával tűnik ki és ennek segítségével csinálja meg a zászlósi rangtól a tábornokig való merész ugrást. A háború végén a pártnak az a láthatatlan tagja tábornoki rangot kap és hadtestparancsnok lesz. A modern filológiaián az európai nyelvekben való jártasságát köszönhette és nyelvtudása folytán került a vörös hadseregből a vörös diplomáciába. Ő volt az első olaszországi orosz követ, sőt az első diplomata, akit a Szovjet európai államba küldött. Kitűnő történelmi mult, amelynek fénye a forradalmi színezeten keresztül is ragyog. Rómában hercegnek tekintik, bár maga ősenek, a római birodalmi hercegnek rangjával soha sem kérkedik. Mindenesetre azonban öntudatos mozgást ad az ilyen fogadtatás és a diplomáciai par-

ketten nagy bátorsággal és jártassággal mozog. Az olasz diplomácia valóságos versenyt futott megelőzően, hogy a nyugati hatalmak bosszantására elsőnek szállítsa a Szovjet de jure elismerését. Dívába jött a Szovjet, elismertése a többi európai országokban is. Potemkin az olasz segítségért egy roppant kedvező gazdasági szerződéssel fizetett. Ebben a gazdasági szerződésben a legszebb a vámtarifa volt, amely az olaszoknak nagy privilégiumot biztosított Carrarai márvány, Chianti-bor és sok más vámentesen mehetett Oroszországba. Kitént azonban, hogy ez a kereskedelmi szerződés Potemkin-lehetőségeket, délibábokat festett az olasz kereskedelem elé. A szép vámtarifát semmire sem használhatták, mert Oroszországban az árú behozatal monopóliumot képez és az államot mint exportmonopolistától függ, hogy akar-e vagy lahonnan vámentesen behozni. Az államnak pedig mindegy, hogy fizet-e vámot vagy sem, mert azt ömagaának fizeti.

Amíg ez ki nem derül, Potemkin Rómában népszerű volt. A Duce akkoriban sokat és nem csak hivatalosan, hanem barátilag is együtt volt a szovjetkövettel, aki Párisban is íróasztalát őrizte Mussolini fényképét.

Rómából ugyanis Párisba került, mint Szovjet követe és ezen a helyen maradt a párisi nagy szovjetpererek, a fehér tábornokok elűnése, amikor Moszkvába rendelték Litvinov mellé és kezdetül fogva befolyása volt a külpolitika irányítására. Valójában ő és nem Molotov a Szovjet harmadik külügyminisztere. Az első, Csicserin, az orosz arisztokráciából származott, akinek önálló ötletei voltak és ellenségei, amikor műszaki eszközöket akartak gyártani belőle. A második külügyminiszter, Litvinov, már a szemérvilágokhoz simul, de a diplomata által közös betegsége: az önálló koncepció őt is magával ragadta. Használhatatlan lett és Csicserin sorsára került. A harmadik: Potemkin, olyan családból származik, amelynek tagjai a cárizmus alatt hivatalnokok voltak és egy évszázadon át megszokták azt, hogy kritika nélkül enredelmes kedjenek. Nagy Katalin Potemkin grófjától örökölt világpolgáriasság és parkettbiztonság egyvált nála, kishivatalnokai fegyverzettséggel. Tehát olyan diplomata, akit a Szovjet kívül is, belül is használhat. Ha hanglelatban van, ragyogó causeur és szellemének szuverénitását játszatja el. Látszik, hogy valamit örökölt abból a fantáziából, amellyel Potemkin-falvakat lehetett építeni. Mások a jó katona fegyverzettségével illeszkedik a pártpolitikához és nem esik Litvinov hibájára, hogy a pártvezetőség akaratának végrehajtásába saját elgondolását becsépessze. Ő volt a Szovjet első külügyi vezetője, akit diplomáciai körútra küldtek, amikor az elmúlt hetekben Ankarába, Szófiába, Bucurestibe és Varsóba látogatott el és mindenütt meggyőzte a vele tárgyaló felet arról, hogy Vladimir Potemkinből a húszesztendő diplomáciai mult európai értelemben vett politikust faragott és az ősenek, a tauriai hercegnek szuverén modorát és féktelen elgondolását a Szovjet fegyverzett taktikussággá tompította le.

Másfél évi fogházra és kétmillió kártérítésre ítélik egy ügyvédet

Ohisinauból jelentik: A lapusnai törvényszék most hirdetett ítélettel Negoescu Constantin fővárosi ügyvéd bünterében, akit közérdekeltségű és csalás miatt ültettek a vádlottak padjára. Még azelőtt a cahuli német telepesek megbízták Negoescu ügyvédt, járjon közbe az államkincstárnál annak érdekében, hogy bizonyos kisajátított területet a telepeseknek bíróság megítélte 11 millió lejt minél előbb kifizessék. Az ügyvéd hamis megbízó levél alapján maga vette fel az összeget és annak egy részét megtartotta. A bíróság most az ügyvédet másfél esztendőre fogházra és 2,055.000 lejr megtérítésére ítélte. Egy másik ügyvédet és egy közjegyzőt is büntettek.

Meggyilkoltak és kiraboltak egy gazdag ügyvédet

Buzaúból jelentik: Megdöbbentő bűntény történt a Buzau megyében fekvő Varlam községben. Az elmúlt éjszaka eddig még ismeretlen tettesek meggyilkolták Ghertner mérnököt a buzai hegyekben lévő Maican birtokok vezérigazgatóját. Az elvetemült rablókosszág az éjjelutáni órákban történt. A jelek szerint Ghertner mérnök már aludt, amikor gyilkosai behatoltak a lakásba és véreket vele. Ennek megtörténte után a házat teljesen kiforgatták minden értékesebb holmit, köztük sok ékszert és készpénzt. A gazdag vére, nyomtalanul eltűntek. A bűntényt csak a hajnali órákban fedezték fel. A rablógyilkosok kézrekerítésére csendőrszolgálatok vezettek, amelyek most a környező hegyeket alaposan átkutatják. A bűntény eseménye az egész megyében nagy feltűnést keltett, mert azelőtt mindenki ismerte.

emailt is

Verebély Tibor professzor új megállapításai a rákbetegség okairól

Budapestről írják: A Balatonfüredi Orvoshét első napjának különös jelentőségét adott, hogy tal az egész délelőtört jelentős Tibor dr. egyetemenarnek előadása foglalta le.

Verebélyi Tibor dr. előadásának címe ez volt: daganatok rosszindulatosságának klinikai ism. Bevezetőül megjegyezte, hogy a jó- és rosszindulatú daganatok között lényegi különbségeket utalni nem sikerült s véleménye szerint nem is sikerül. Jó- és rosszindulatú daganat lényegi-ugyanaz. Az ugynevezett rosszindulatú daganat-ny jön létre, hogy

egy sejtszövet az egész szervezet törvényeinek uralkodó alól kikerül.

Fejlődés folyamán egy-egy sejt kipotítyan helyé-és olyan végtelen csodolási készsége vesz fel, mint például a petesejt. Ennek az új sejttípusnak a alakításának különlegességét nem sikerült utalni, hanem a daganatsejtek működésében meghatározható ki és a különlegesség. A legújabb kutatás szerint például kimutatható, hogy a ráksejtek nagymértékben termelnek tejsavat, és ezzel ön-él az egész szervezetet, ennek következtében a vérképződés megváltozik, aminek terméke a vérszabályozás mutakoznak, ezen alapon a vérviszálattal lehet állapítani, rosszindulatú-e a daganat, vagy sem.

Azután a rák keletkezéséről, annak okairól beszélt. Ezek az okok sokszor már a rák elnevezésében mutatkoznak. Vannak például ugynevezett szűzrákok, szurokkal, aszfaltozással, kátránnyal dolgozó munkások kapják meg ezt. Bőr rákot kapnak parafinnal, nyersolajjal foglalkozó munkások. A kátránnyal pusztulnak el az anilinfestékek fel-kezői. Vannak ugynevezett sugár-rákok, ezeket sugárzó elemek okozzák, röntgennel foglalkozó orvosok kezdetben mind ebben pusztultak el. A rá-

pénteki májusi ájtatosság a temesvári templomokban

A püspöki székesegyházban ma, pénteken este órák német ájtatosság és német szentbeszéd tartja Schuler Antal dr. A belvárosi plébániatemplomban este nyolc órák magyar ájtatosság, szentbeszéd nincsen. A gyárvárosi plébániatemplomban pénteken este hét órák magyar nyelvű ájtatosság, szentbeszéd nincsen. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban pénteken este fénylő órák német ájtatosság és német szentbeszéd, tartja Pater Johannes. A józsefvárosi plébániatemplomban este negyednyolc órák magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, tartja: Héber János püspöki kárhozó. A józsefvárosi zárdatemplomban este hét órák német ájtatosság. A mehalai plébániatemplomban este fénylő órák német ájtatosság és német szentbeszéd, tartja Pater Gotthardt.

diamsugárzás is rákot okoz. A schneebergi kobaltbányákban dolgozó munkások hat év leforgása után mind menthetetlenül rákban haltak meg.

Ezért ma nem is szabad hat évnél tovább ezekben a bányákban dolgozni. A ma annyira használatos krom is idézhet elő rákot. A benzingázók belélegzése tüdőrákot okoz. A mai automobilizmus nagy terjedésével nagymértékben szaporodik ez a betegség. Párisban óriási ezeknek a rákoknak a száma.

Beszélt azután az ugynevezett kísérleti rákokról melyeknél a rák áttöltés útján keletkezett. Megemlékezett itt Erlich kísérleteiről és csalódásáról. Az áttöltés rák ugyanis nem rákfertőzést okozott a szervezetben hanem az áttöltött rák fejlődött tovább és ölte el a szervezetet. Erlichnek később éppen ezen az úton sikerült a rák óriási szaporodását kimutatni. Kimutatta hogy egyetlen ráksejt egy év alatt olyan tömegre szaporodhat, amely tízszer nagyobb a nap tömegénél. Rámutatott arra, hogy bennünk is fejlődhetnek olyan vegyi anyagok, amelyek azonosak a rákból előálló vegyi anyagokkal.

— A rák keletkezésénél — mondotta Verebély professzor — általában három tényező játszik fontos szerepet, az inger, amely a rákot előidézi, a hajlam s végül az idő, amely alatt a rák kifejlődik.

Saját tapasztalatai alapján megállapította, hogy egyetlen sérülés is idézhet elő rákot. Felvetette azt a kérdést, hogy lehet-e a külső inger baktérium? Haározottan nem felelt erre a kérdésre. Semmi bizonyíték arra, hogy a rákot fertőzés idézi elő. Sőt inkább az ellenkezőre van bizonyíték. A rák tehát nem fertőzés, hanem fejlődéses betegség.

Kijelentette, hogy tudományos szempontból prekarcinosis betegség, vagyis rákot megelőző betegség nincs, de vannak olyan kóros elváltozások, amelyekből gyakran támadhat rák. Egy kis anyajegy, jelentéktelen festékkolt a bőrön, amely husz évig jól viselte magát, egyszerre elkezd csúszni és rák lesz belőle. A gyomorfekély is átmeht rákosodásba. Az epekövek olyan elváltozásokat okozhatnak, hogy epehólyagrak lesz belőle. Összefüggés lehet az általános testi állapot és rák között. A szervezetben benne van a rákhajlam és mikor a szervezet ellenállóképesége csökkent a rák egyszerre fejlődésnek indul és rácsap a szervezetre.

Ezután sorra vette a rákok különböző nemét, megkülönböztetve külső, az üregekben elhelyezkedő rákokat és a belső szervek rákjait. Beszélt a rettenetes és csaknem gyógyíthatatlan csonttrákokról. Javasolta olyan kórház létesítését, ahol kizárólag csontbetegségeket gyógyítanak, mert ma nincs nálunk olyan hely, ahol tuberkulózis és rákcsontbetegségeket kezelni tudnának. Miután végighaladt az egyes szervek rákjain, hangsúlyozta, hogy a gyógyítás eredménye a korai felismeréstől függ, ami pedig a gyakorló orvos kezébe van bízva,

A nóta miatt összeverekedett két jóbarát

A múlt év elején az egyik napon Olariu Nicolae beregszói gazda a korcsnában mulatozott. A vidám hangulat már elérte tetőpontját, amikor beállított a korcsnába régi barátja, Motoruga Ioan gazda, aki szintén inni kezdett. A zenekar egymásután hozta Olariu nótaít, ami nem tetszett Motoruga Ioannak. Más nótaikat kivánt és ezért csendet parancsolt, majd saját nótaít követelte. Ezt Olariu nem tűrte és a két jóbarát között végül is verekedés támadt. Motoruga ekkor felkapta a kályha piszkavasát és azzal olyat sujtott Olariu arcába, hogy annak eltört az orrcsontja. Motoruga ellen megindult az eljárás és a törvényszék egy évi fogházra ítélte. A per megjárta az ítéletablát és a semmitőszéket is. Mindkét fórum jóváhagyta az ítéletet. A múlt hónapban Motoruga perújrafelvételi kérelmet intézett a törvényszékhez és a tárgyalás során négy új tanuval akarta igazolni, hogy részeg volt és Olariu kezdte a verekedést. A törvényszék azonban elutasította a perújrafelvételi kérelmet.

Csendőrmester a bíróság előtt

Badoi Ilie volt billédi csendőrmester ellen az ügyészség hivatalos hatalommal való visszaélés, személyes szabadság megsértése és súlyos testi sértés címén vádat emelt. A vád szerint a csendőrmester még 1937. júniusában láncra verette és fogdába zárta Rozáni Ferenc billédi hentes, aki ellen elővezetési parancsot adtak ki. A hentesmester a fogdából való kiszabadulása után orvoshoz ment és ott látéletet vétetett a testén levő sérülésekről, amelyeket kijelentése szerint a csendőrmester okozott. A törvényszék bűnösnek találta Badoi Iliet és egy hónapi fogházra ítélte. Fellebbezés folytán az ügy a temesvári tábla elé került, amelynek tárgyalásán a vádlott védelmében Lintia Livius dr. ügyvéd szó- lalt fel és a büntetés felfüggesztését vagy enyhítését kérte. Az ítéletábla felmentette Badoi Iliet a hivatalos hatalommal való visszaélés és személyes szabadság megsértésének vádjá alól. A harmadik vádpont tekintetében pedig az enyhítő körülmények alkalmazásával három évi próbaidőre felfüggesztette a törvényszék ítéletének végrehajtását.

Svájc egymilliárd frankot költött legyverkezésre

A svájci képviselőház hadügyi bizottságának ülésén Menger referens kijelentette, hogy Svájc eddig 1 milliárd frankot költött nemzetvédelmi célokra, de lehetséges, hogy a körülmények kényszerítene fogják a köztársasági kormányt arra, hogy még ennél nagyobb összegeket is igénybe vegyen.

Orbán Máttyás székely legény keresi a fekete bajszu urat, aki ötszáznyolcvan leiet kicsalta

Orbán Máttyás huszonegy esztendő székely legény az udvarhelymegyei Farkaslaka községből jöve Temesvárra, hogy itt kenyeret keressen. Oda-haza megcsinálták neki a községében a szabályszerű kijelentő cédulát, azonban elutazása előtt édesapja megbetegedett és azért még tíz napig Farkaslakán maradt. Aztán mégis csak itt terne Temesvárott és napokig munka után lohol, amelyet végre meglett az egyik cukrásznál. Mikor már megszokott a helyén, elment a rendőrségre jelentkezni. Igen ám, csakhogy azt mondták, elkésett a jelentkezéssel, mert a farkaslaki kijelentő cédula dátuma alapján azt a tíz napot is, amelyet beteg apja mellett töltött, úgy vették, mintha ehajrt kuncsgorogt vón a városban. Beírták nevét a rendőrségen, de azt mondták, hogy megbüntetik. Kapott is egy hét mulva irást, hivatalos pecsétet, hogy késedelmes jelentkezés miatt ötszáz leiet róttak ki rája és az irás figyelmeztette, hogy fizesse ezt be az adóhivatalban, mert különben...

Ettől a különben-től nagyon megijedt Orbán Máttyás, kért a gazdájától ötszáz leiet a fizetésére és elment az adóhivatalba. Lógó fejle kullogott ott, de mielőtt az ajtón bekövetkezett volna, megszólalt egy fekete bajszos magas ur:

- Talán valami baj van, atyámfia?
- Vagyon bezon, estállom.
- Hát csak gyűjék le velem ide a sarki kocsmába, ott elmondja, cszt majd eligazítom, mert arra való vagyok én.

Orbán Máttyásnak földerült az arca, hogy ilyen derék pártfogóra akadt. Lement vele az emletről, ki az uccára és bé a kocsmába, ahol egy liter bort parancsolt.

Amíg a bort iszogatták, Orbán Máttyás elcsorolta a maga fájdalmát az ötszáz leies pénzbüntetéséről.

— No ennél nagyobb csapás ne érje, — így a fekete bajszos — majd mindjárt rendet csinálunk.

Ezzel a zsebéből előszedett egy árkus papirost, tollat húzott a lajbizsebéből és írni kezdett. Még tintába se mártotta a tollat, olyan fránya volt az.

hogy irt magától. Amikor teleírta az ivet, még egy kis cédulára is firkantott valamit.

— Hát most fizet nekem kétszázhusz leiet, — mondta, — amiről itt a nyugta és a dolog el van intézve. Ezt a nagy irást pedig tegye el, mert ez az elintézés.

Azzal átvette a kétszázhusz leiet, elkezelt, ott hagyta a két irást és a megívott bor megfizetését is Orbán Máttyásra bízta. Fizetett Orbán Máttyás, mert boldog volt, hogy a dolog elintéződött és az ötszáz leiesből is megmaradt vagy a fele.

Egy hét mulva aztán kereste ám a székely legényt a munkahelyén a fekete bajszos ur.

— Cudar állapot van, — mondá, — a fel-sőbbbség a maga ötszáz leies büntetését ezerre emel-

te és azért az elintézéshez még háromszázra van szükség.

Megkapta a három sztyást és Orbán Máttyás számíttgatta, hogy még mindig jócskán takarít meg mert hát ezer leiet reitendő sok pénz.

Még egyszer fölkereste a fekete bajszos még száz leiet kért. Orbán Máttyásnak nem volt sok hatvan, de jószívű volt az ur és beért ennyiv is.

Azóta nem mutatkozott és Orbán Máttyás apam a hitben élt, hogy a dolog véglegesen elintéződött.

Most aztán bekövetkezett a menyköcsap a derős égből, mert kapott ehen újabb hivatalos irást, hogyha az ötszáz leiet nem fizeti meg, becsukják.

Szegény Orbán Máttyás most az adóhivatalnyosokon keresi a fekete bajszos urat, de nem Aligha is fogja meglelni, mert ha az öt messzről észreveszi, biztosan egérutat keres előre.

Orbán Máttyásnak ez a história a kifizeteter bor árával együtt most már hatszáz leiebbesült, de az ötszáz leies büntetés még mindig főráll.

Andor

Brit-Guyanában még mindig divik a vérbosszu

Londonból jelentik: Angol-Guyana délamerikai gyarmat legnagyobb városából, Georgetown érdekes gyilkosság tárgyalásának híre érkezett. A georgetowni törvényszék előtt egy benszüllött állott vádlotképpen, aki egy retteggett, izgága benszüllött bosszúból meggyilkolt.

A gyilkos és az áldozat egy indián törzs tagjai voltak. Ezt a törzset állandó rettegésben tartotta egy hatalmas termetű indián, aki gyilkosságok egész sorozatát követte el. A törzs réme kiirtotta a Simoinik nevű vádlott egész családját, megölte apját, fivérét, nővérét és nagybátyját is. Az óriás erejű gyilkos egy jelentéktelen incidensből kifolyóan követte el a borzalmas családtárást. Utolsó áldozata a családból Simoinik felesége volt, aki halálos ágyán megfogadtatta férjével, hogy bosszút áll haláláért és meggyilkolja a törzs rémét. Simoinik betartotta esküjét és nem sokkal felesége halála után elkövette a vendettát.

A gyilkosság az angol gyarmat egy olyan területén történt, ahová a rendőrség még nem hatolt be a gyilkosság leleplezéséig. A gyilkosság úgy jutott a hatóságok tudomására, hogy Simoinik, a vérbosszu elkövetője, Georgetownban eldicsekedett tetteivel.

A gyilkossági per tárgyalása során rendkívül érdekes adatok kerültek nyilvánosságra. Kiderült, hogy a rendőrség csak a legkritább esetekben foglalkozik gyilkosságok nyomozásával mert a rendőri körzetek területén alig fordulnak elő súlyosabb bűncselekmények. A benszüllött törzsek a legpéldásabb magaviseletet tanúsítják Georgetown környékén, valamint a gyarmat te-

riületén elhelyezett rendőrállomások körzetében Angol-Guyanának azonban vannak olyan területi is, amelyek csak a térképen tartoznak az ország fenhatóság alá, de voltaképpen ezekre a területekre angol hatósági közegek még nem is teték a lábukat. Ezekre a távoleső területeken már nem az európai civilizáció törvényei uralkodnak hanem az évezredek törzsi törvények, amelyek homlokegyenest ellenkeznek a civilizált emberiség törvényeivel. Az őserdő és mocsarak világában élő indiánok között az egyéni igazságszolgáltatást a divat. Azokat, akik gyilkosságot követnek el, az áldozatok hozzátartozóinak "foguk" van meggyilkolni. A vérbosszura az egy törzsek főnökei adnak engedélyt. Azt az indián aki nem tartja be a vendetta elkövetésében a törzs iratlan törvényeit, ugyancsak szigorúan megbüntetik.

Az egyéni igazságszolgáltatásnak igen sok halálos áldozata van, de a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, hogy az ilyen bűnesetek, amelyek járhatatlan őserdők mélyén követnek el a hatóságok tudomására jussanak.

Simoinik indián betartotta a törzs törvényeit. Kikérte a törzsfő véleményét a vendetta elkövetéséről. A törzsfő beleegyezett a gyilkosságra és így az indián azt hitte, hogy jogára meggyilkolja családját kiirtóját.

A vallomások szerint az áldozat száraz gyilkosságot követett el. A törvényszék 7 év börtönbüntetésre ítélte a gyilkos indiánt, aki a gyarmat kormányzója a nyomatékos enyhítő körülményekre való tekintettel valószínűleg kezelemben fog részesíteni.

Megérkezett

az idény legérdekesebb filmje:

KAUCSUK

Az erdők kéme

Az egyetlen film, amely izgalmas szerelmi történet keretében bemutatja, hogyan szerzte meg Anglia Brazília felteve őrzött kincsét, a gumifa magvát.

A főszerepekben:

GUSTAV DIESSL, RENÉ DELTGEN,
VERA von LANGEN

Rendező: Borsody Ede

minden nap a

SCALA mozgóban

Színház

A Thalia pünkösdi műsora

Az operettegyüttes bemutatkozása és a népszínműciklus első darabja

HETI MŰSOR:

Május 26., pénteken este 9 órakor: KÉK RÓKA

Május 27., szombaton este 9 órakor: NEM LESZ HALÁTLAN.

(Az operettegyüttes bemutatkozása. Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd óriási sikerű operette először. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Gróf László Jeney János, Tompa Sándor, Csóka József és Vezényel Schreiber Lajos).

Május 28., vasárnap délután 3 órakor: EGY LOND SZAZAT CSINÁL. (Az évad folyama több, mint 150 előadás. Olcsó helyarákkal).

Május 29., vasárnap délután 6 órakor: NEM LESZ HALÁTLAN.

Május 29., vasárnap este 9 órakor: A VÉN BAKANCOS ÉS FIA A HUSZAR. (Szigeti József népszínműve, egykorú dalokkal és táncokkal. Operett színpadra alkalmazta Szabados Árpád.)

Május 29., hétfő délután 3 órakor: EGYETLEN SZAKARA. (A nagyszerű operett első olcsó helyaráras előadása).

Május 29., hétfő délután 6 órakor: A VÉN BAKANCOS ÉS FIA A HUSZAR.

Május 29., hétfő este 9 órakor: NEM LESZ HALÁTLAN.

NAGYOBB VILÁGOSSÁG

BOSCH fényszóró tükrökkel
keves pénzért:
utolérhetetlen teljesítmény!

Az eredeti amerikai tükrök behelyettesítése BOSCH fényszerősítő tükrökkel — amely munkálat pár perc alatt, csekély költséggel végrehajtható — jelentékenyen emeli fényszórójának világító erejét. Ez az átszerelés nagy mértékben lecsökkenti az éjszakai utazás veszélyeit. A BOSCH fénytükrök erős-de nem vakító-fényt ad. Kérje az Ön kocsija számára megfelelő tükröt.

LEONIDA & Co. és fiókjai-nál és az ország összes szaküzletiben.

Furcsaságok, ritkaságok és különös szokások a világ legnagyobb városából

Newyorkból jelentik: Itt van ez a rendtől nagy város, Newyork és itt van a naptár és minden emberi számítás szerint most tavasz van. De Newyorkban nincs tavasz; itt aszfalt van és százeleletes házak, ha az ember az eget akarja látni, akkor ki kell menni a perifériákra. Itt is vannak széles utak, az Avenuek, hosszában szelik át a Manhattan-szigetet, de abban különböznek a világ minden más avenue-itól, hogy egyetlen egy fa sem szégyelje őket.

Illetve: egyetlen egy fa mégis van. Ennek a fának története van, idővel majd monda lesz belőle. Élt itt Newyork városában egy játékos öreg hölgy, akinek mérhetetlen sok volt a pénz és egy nap eszébe jutott, hogy ebben a szép nagy városban mindenki megtalálhatja a maga gusztusa szerint való életet, kivéve a kutyusokat. Az utkereszteződéseknek ugyan kifüggesztettek táblákat, melyeken a következő felírás olvasható: „A törvény nevében! Gondoskodj, hogy a kutyád...” Szóval, hogy a kutyus eleget tegyen kellő időben és formák között azon higiénikus követelményeknek, melyeknek nyomait a legszántabb kutyaimádó sem szereti lakásában tartani. Ezzel a törvénybeiktatott intellemmel azonban kimerült Newyork város gondoskodása a kutyákról. Az öreg dáma egy ideig gondolkodott, aztán méregrágra pénzen vásárolt egy darabka telket a Park Avenuen.

A Park Avenue a világ legdrágább földje, itt vannak a legelőkelőbb apartmenthouse-ok, itt laknak az amerikai millionosok, ez az egyetlen Avenue, amin sem autóbusz, sem villamos nem közlekedik, még földalatti sem. Ez egy exkluzív ucca, itt kétoldalt hatszronként állnak az autók és a házakban egy-egy nagyon drága vendéglőn kívül nincsen üzlet sem.

És ezen a Park Avenuen most áll egy fa az öreg dáma telkén, szépen és gondosan elültetve, rajta egy tábla: „Kutyák pihenője”.

Ma délből kizöldült a kutyák fája. Mégis van tavasz Newyorkban is.

A RADIO

Amerikában több ezer leadóállomás van. Newyorkban annyi van, hogy a legszorgosabb kérdőzködés ellenére még nem akad newyorki polgár, aki megtudta volna mondani, hány van. Van N. B. C. és W. O. R. és Columbia és W. A. M. P. A. és általában két főcsoportra oszlik a leadás: az, amelyikért fizet a rádió társaság és az, amelyikért a társaságnak fizetnek. Utóbbi a gyakoribb. Ellenben a hallgató soha semmiért sem fizet. Megveszi a rádióját és többé semmiféle kiadás nincs. Legfeljebb bosszúsága; két röpké zeneszám között a spaecker ételajlhirdetést ad le, két politikai hír között, mint egy szendvicsebe, becsomagolja a spaecker a Sankakavé dícsőítést. Nemrég megjelent egy elsőrangú psychoanalitikusnak egy legujabb műve, álommagyarzatok. Nosza felkérték rádió-előadásra. A derék tudós. — német volt és nem ismerte a helyi viszonyokat. — nagyon sok pénz fejében elszánta magát egy tudományos álomfejtő

előadás tartására és nagyon meg volt sértve, amikor az előadás végén a spaecker így fejezte be a leadást: „Kedves hallgatók, X tanár ur előadását hálásan köszönjük és ne felejtjük el, hogy a legszébb álom mégis az Y-gyár matraccain való alvás következménye. Ne felejtjük el, a Y-matrac a világ legjobb matraca”.

Amikor e sorok írójának legelőször volt alkalma a rádióban előadást tartani, majdnem botrány lett belőle. A spaecker felőrával a leadás előtt adott találat a stúdióban, de mivel képtelen volt autóját leparkolni, 5 perccel a start előtt érkezett

A rendőrt a szótárban policeman-nak hívják, de ezt is senki sem ismeri el. A rendőrt udvariasan officer-nek szólítják, udvariatlanul cop-nak. Sötét-kék uniformist hord, fehér kesztyűt és csakugyan gumibotot is. Egyszer megkérdeztem egy rendőrtől, hogyan kell Haarlembe jutni, mire azt felelte, hogy nem mondja meg. Minek nekem odamenni? „Fiatal lady, — mondotta feddően — nem megy Haarlembe, ha csak nem egy amerikai férfival. Az meg ugyis tudja, hogy kell odajutni”. És — nem mondta meg. Ezért nem voltam én még Haarlemben.

Egyik vasárnap rettenetesen kellett szietnem; vasárnap a forgalom nem az uttesten van, hanem a járdánrengeteg ember közlekedik. Ezért leléptem a járdáról és rohantam a kocsiuton. Egy rendőr megállít és ezt mondja: „Young lady, ha sokáig akar élni, menjen vissza a járdára. Kocsiuton menni veszélyes”. Mire én: „Officer, én nagyon szietek”. Ő: „Volt nekem egy nagymamám, 92 éves korában halt meg, végelegyengülésben, de csak azért élt ilyen sokáig, mert soha nem járt a kocsiuton”. „Officer, — mondtam — nekem is volt egy nagy-

be. Fogalmam sem volt arról, hogy miről fogok beszélni, a spaeckernek csak annyi ideje maradt, hogy fonetikusán felírhatta nevemet; így is majd kitorpota a nyelvét, míg bement. Eleinte nem volt semmi baj, általános kérdéseket intézett hozzám, végül azonban eszébe jutott valami és azt kérdezte tőlem: „mi a különbség Amerika és Európa között?” Szemben velem az óra már csak 3 perc időt mutatott. Tessék 3 perc alatt elmondani a különbséget. „Well, — mondtam elszántan és már láttam magam egy nagy botrány középpontjában, — a különbség? A különbség pontosan 6 óra. Ennyit vesztettem, míg Európából eljutottam Newyorkba és ez a veszteség is csak nyereség. Ez is egy okkal több, hogy imádjám Newyorkot; 6 órával fiatalabb vagyok itt, mint a hazámban és nők szeretik, ha fiatalítják őket”.

Másnap néhány kiló postát küldtek nekem hához; ez már a kiválogatott posta volt, az amerikai-aknak tetszett a bementás. Igaz hogy az utolsó percben még hamar azt is mondtam, hogy a newyorkiak angyalok, mindegyikük kis szárnyat visel láthatatlanul; nem is tudják magukról, hogy angyalok és ez a legszebb bennük.

A legszebb bennük az, hogy ezt el is hitték.

A rendőr

mamám, 93 éves lett és azért halt meg, mert a járdán ment és a fejére esett egy házról egy téglát. A rendőr egy darabig gondolkodott, aztán ezt mondta: „Young lady, magát legfeljebb elüti egy autó, de engem elcsapnak, ha nem fogad szót nekem és nem megy vissza a járdára”. „Allright” — mondtam és visszamentem a járdára. — Ekkor a rendőr felém fordult, két kezét a levegőben megmozdította, mint egy boxbajnok a márkőzés megnyerése után, vigyorgott harminckét vakítóan fehér foggal és harsányan elkezdett kiabálni: „Thank you baby, for saving my job” (Köszönöm fiam, hogy menteltette az állásomat).

A forgalmat nem a rendőr irányítja, hanem központilag irányított lámpák, egyszer volt itt egy olyan hóvihár, hogy pillanatok alatt minden hótörleszok alatt tűnt el. A rendőr is; szabad amerikai állampolgárt nem lehet arra kényszeríteni, hogy hóemberré váljon. A rendőr elvonult egy kapu alá és a forgalomban teljes volt az anarchia. Azonban Amerika a ceodák országa: senkinek nem történt semmi baja. A hónap sem, míg el nem olvadt magától.

Honvág

Erről sokat lehet írni. Newyorkban mindenkinnek honvágya van, aki idegen.

A krónikus honvágnak sokféle tünete van. Az ember megy az uccán, egészen idegen még itt és érzi, hogy egyfelől van 8 millió newyorki, másfelől van egymaga egyedül. Mégis, ha az uccán megy, ismerősöket lát. Holott az eszével tudja, hogy senkit sem ismer, de a szívével valahogy úgy érzi, hogy az, aki most szembejön vele, ismerőse az Óházából.

Tegnap hazajövet végig mentem a hotel folyosóján és az egyik ajtó előtt gondosan felszámított két pár cipő állott. Egy férficipő és egy női cipő. Ott álltak és arra vártak, hogy kipucolják őket, pedig itt legfeljebb a szemétkébe dobják, mert vajon kinek jutna eszébe, hogy valaki arra számít, hogy cipőt tisztítsanak? Ott állt a két pár cipő, lázzott rajtuk, hogy frissen jöttek Európából és nem tudják

még, hogy az uccán kis négergyerekek ülnek faládikák előtt és 5 centért shos-shineolnak, 10 centért polish-olnak. A cipők piszkosak voltak, Európa pora volt rajtuk. Nem tudtam megállni, egy kis cédu-lára felírtam: „Never mindand good luck...” és betettem a sámfák közé. Ma reggel, amikor — ha szerencsénk volt és nem dobták a szemétkébe a cipőket — megtalálták őket azon mód porosan, de talán jól esett a heveny honvágyuknak, hogy valahol, pár ajtóval odébb, egy másik ember él lélegzik ebben a fene nagy városban, aki még nem felejtette el, hogy odaát Európában reggelre kipucolják a cipőt és a reggelrehez odateszik az ujságot és pár nap múlva a pincér tudja, hogy föllet isszák-e a kávékat vagy citrommal a teát...

Ez honvág, tagadhatatlanul és leküzdhetetlenül.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei. Kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

23-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat kivétel nélkül naponta megjelenik.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Mindnyájatokkal egy

Adám vagyok: Óceán a szívem; belém ezretek fájdalma zuhog; ezretek fénye, sötétje cikázik bennem, s lobog ezretek vágya.

Ezretek miéért forrong bennem, s ha karom felnyújtom az ég felé, benne ezretek imáját tartom Istenhez, mint dús virágsokrot.

Ezretek útját járom Adámként, ezretek szemével nézem a célt, ezretek „vagy-vagy“-ja tétovázik lábamban, mikor emelem lépni.

Bennem száz nagy fog egymással kezét; századok lépésején csúcsra hágtam, s most az úrben hatalmasan s egyedül állók, én, mindnyájatokkal egy.

Betöltöm az egész horizontot, gigászi testem hegyeknél nagyobb; évezredekkel előbb van az egyik lábam s a másik mellett áll.

Ezretek bűne görnyesztí vállam, és ezretek kicsisége törpít: én, mindnyájatokkal egy, úgy érzem magam, mint egy porszem az uton.

Én nem vagyok: ezretekben élek: — mosolyom azé a vén bácsié, kedvem a gyermeké, álmom azé a lányé, bánatom mindötlké.

Szepesi NITS ISTVÁN.

— **IDŐJÓSLAT.** A légnyomás csökken, az ország nyugati részén derültebb ég, éjszaka a hőmérséklet csökken, nyugaton gyenge szél, a hőmérséklet egyébként változatlan.

— **Fegyvereket találtak egy nagybirtokos lakásán.** Bucurestiből jelentik: Feljelentés következtében a hatóságok házkutatást tartottak Zoti Boscor nagybirtokos uradalmában. A vadászszobában számos fegyvert, revolvert és tört találtak. A vizsgálat folyik.

— **Amerika heliumot szállít Lengyelországnak.** Varsóból jelentik: Az Egyesült Államok központi munició-hivatala hozzájárult ahhoz, hogy Lengyelországba 75 ezer köbméter heliumot szállítsanak a lengyel sztratoszféra-léggömbök részére.

— **Ófelsége beszéde a Bucurestii Hónap megnyitása alkalmából.** A Bucurestii Hónap ünnepélyes megnyitóján Ófelsége II. Carol király a következő szavakat intézte a főváros polgármesteréhez: Főpolgármester Ur! Élénk örömmel tölt el, hogy a Bucurestii Hónapot a főváros és az ország fejlődésének eme értékes bizonyítékát megnyithatom. Örömmel fokozódik, ha látom, hogy Románia fővárosa méltóképpen fejlődik az ország előrehaladásával. Köszönetemet fejezem ki a főpolgármester úrnak azért a sok és elkes munkáért, amellyel életre hívta a főváros eme nagy fejlődését bizonyító kiállítását. Az 1939. évi Bucurestii Hónap kiállítását megnyitottam jelentem ki.

Május 26
Péntek
Fülep

1594. május 26-án halt meg gyarmathi és kékkői Balassa Bálint báró, az első magyar lírikus költő. Fiatal korában beleszeretett Losonczy Annába és tulajdonképpen ez a szerelem avatta költővé. Bárha Balassa Bálint is megnősült, ez a szerelem haláláig kísértette és nagy költői termékenységre serkentette. Szerelmes költeményein kívül vallásos és hazafias verseket is írt. Verseinek olvasása ma is nagy lelki élvezet.

1872. május 26-án született Érsemlényben Fráter Lóránt dalköltő. Katonai pályára ment és századosi rangban nyugdíjba vonult. Már katonakorában számos dalt szerzett, később ezt a munkásságát fokozott mértékben folytatta. Dalait zéltékben hosszabban éneklék. Ismertebb dalai: Tele van a város akácfavirággal, Száz szál gyertya, Ott ahol a Maros vize, Daru madár.

1888. május 26-án született Hangay Sándor író. Elbeszéléseket, regényeket és főleg verseket írt. Számos kötete jelent meg.

— **Szenzációs leltre bukkantak Görögországban.** Athénből jelentik: Szenzáció erejével ható történelmi relikviát tártak fel a thermopilei szorosban. Az egykori leírás alapján rábukkantak Leonidas király sírhelyére és megtalálták azoknak a harcosoknak a maradványait is, akik annak idején hősiességgel küzdöttek a perzsák ellen és csak árulás kényszerítette őket a harc feladására.

— **A budapesti Pázmány Péter egyetemen felavatták a lengyel kulturintézetet.** Budapestről jelentik: Szerda délután rendkívül díszes keretek között adták át a rendeltetésének a Pázmány Péter egyetem nagyertermében a lengyel kulturintézetet. Az ünnepségen megjelent Haleszki lengyel egyetemi tanár és egy népes küldöttség, amelyben résztvett a lengyel külügyi sajtófőnök helyettese is. Orlovski budapesti lengyel követ beszédet tartott és kormányja nevében köszönetet mondott mindazoknak, akiknek részük volt az intézmény létesítésében.

— **Sulyos politikai incidens a világposta kongresszuson.** Buenos Ayresből jelentik: A világposta kongresszuson kinos incidens történt, amely megzavarta az értekezlet munkáját. Jóllehet, hogy a csehszlovák kiküldött még a kongresszus előtt elutazott, az Egyesült Államok és Franciaország kiküldöttei ragaszkodtak ahhoz, hogy a kongresszus zárójegyzőkönyvében Csehszlovákia mint önálló állam szerepeljen. Erre a német, olasz, magyar és spanyol delegátusok kijelentették, hogy nem hajlandók aláírni a kongresszus jegyzőkönyvét.

— **Cenzurázatlan könyvek behozataláért elítélt pap.** Nagyszébenből jelentik: Az itteni katonai törvényszék marasztaló ítéletet hozott Vajda József dr. római katolikus plébános ügyében. A vád ellene az volt, hogy még évekkel ezelőtt az egyik szomszéd állam területéről meg nem engedett tartalmu könyveket és brosurákat hozott be az országba. Emiatt a kolozsvári katonai törvényszék egy esztendei fogságra ítélte. Perujrafelvétel útján került az ügy ismét tárgyalásra, ezuttal a nagyszébeni katonai törvényszék előtt, amely ismétlenül egy esztendei fogságra és politikai jogainak öt évre való felüggesztésére ítélte.

— **Jó a vetések állása.** Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint a vetések állapota nagy általánosságban kielégítő. Északmoldvában és Basarabiában esőre volna szükség. Az ország többi részében elegendő eső volt.

Temesvárott és a környékén nincsen árvízveszély

A napok óta tartó nagy esőzés az ország számos helyén árvizeket okozott. Temesvárott a Gyárvaros határában, a Szubolyásza-patak erősen megduzzadt, de mivel évek előtt partjait rendezték és a gátat felemelték, nem kell attól tartani, hogy kilép a medréből. A város területén kívül azonban a Szubolyásza rendezetlen és ha az esőzés tovább tart, könnyen lehetséges, hogy a Vadászerdőben elhagyja a medrét és a hőmpölygő víz esetleg a város területéig folyik. A Mehalában a mélyebben fekvő helyeken pocolyák képződtek és a levezető árkok is teljesen megteltek. Egyelőre nincsen veszély és remélik, hogy a víz lefolyik. Sava Ion főmérnök, az állami folyamterméknökség vezetője, tudósítónk előtt kijelentette, hogy a folyók és patakok a sok eső miatt a rendesnél jóval több vizet visznek, azonban még semmi veszély nem forog fenn a Bányaságban. Mindössze Karánsebesről és Poganyes völgyéből jelentenek nagyobb vizeket, de nyugtalanságra ott sincsen ok.

Papirautó

is van már. A tejből készült ruha, az üvegcső és egyéb egyszerű találmányok után most a papírosból készült autó van soron. Angol gépgyárak laboratóriumi sikerrel kísérleteztek egy új acélpótló anyaggal, amely gyantává zárt kis papírszeletekből készült. Ezt az anyagot háromszáz mászias nyomással szilárd tömeggé sajtolták össze, amelynek ellentállása állítólag nagyobb, mint az acéé. Az anyag olcsósága és a gyártási eljárás egyszerűsége következtében az eljárás a legszebb reményekkel kecsegtet. Olcsó lesz ez a jármű, olyan olcsó, hogy a szegény emberek is nemcsak ilyen papírosautót szerezhettek be maguknak. Csak az ne jusson valakinek eszébe, hogy papírosautó is lehetne készíteni. Mert akkor majd hamarosan, az olcsó előállítás költségei örméere, több ágyú lesz a világon, mint borona és eke.

(—) **A REFORMATUS FÉRFISZÖVETSÉG MŰKEDVELŐ ELŐADÁSA.** A Reformatus Férfiszövetség gyárvarosi tagozata pünkösöd ünnepén rendezi meg második műkedvelő színelőadását a munkástelepen levő Petneházi-féle vendéglő nagyertermében. Ez alkalommal Török Rezső és Fényes Szabolcs pompás vídám zenés és táncos játékát: „Csipetkét” adják elő a szövetség legjobb műkedvelői. Már régen nagy lelkesedéssel készülnek erre az előadásra, hogy a lehető legjobb előadással szórakoztassák a közönséget, melynek körében már is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg úgy, a jegyek legnagyobb része elővételben fog elkelní. Az előadás az ünnep első napjának estéjén 8 órakor kezdődik.

(—) **Bérmálás Temesvárott és Lugoson.** Pacha Agoston megyéspüspök befejezte a május 19-én kezdődött vidéki bérmautját. Tegnap Sáralfalva községben osztotta ki a bérmálás szentségét és Héber János püspöki titkár kíséretében visszatért Temesvárra. A püspök pünkösöd vasárnapján Temesvárott a püspöki székesegyházban, hétfőn pedig Lugoson végzi a bérmálást.

(—) **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Vincze Gertrud, Huber Dorottya, Plesiu Adriana Livia, Ruppert Viktor.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLELI SZOLGÁLTATA:

Pénteken, május 26-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszerár

A II. kerületben a Maresal Joffre uton levő Schul gyógyszerár

A III. kerületben a Carol uton levő Keller gyógyszerár

A IV. kerületben a Bratianu utcában levő Diana gyógyszerár

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart

Mozsi

ZAZA

A Rivoli bemutatója.

Pierre Berton és Charles Simon világhírű regénye cselekményénél fogva szinte kinálkozott a megfilmesítésre. A műben rejli nagy lehetőségeket felismerte Cukor György, a magyar származású amerikai filmgyáros és rendező és a legkiválóbb művészeket állította csatarendbe, hogy a regényt filmen is diadalra vigyék. A két főszerepét Claudette Colbert és Herbert Marshall játsszák olyan tökéletes művészettel, melyről csak szuperlatívuszokban lehet beszélni. Claudette Colbertnek ez a szerepe karrierjének egyik emlékeztető állomása marad. Telve van szenvedéllyel, temperamentummal, szerelmmel, ahogyan szerepét megismeri. Zaza fájdalmas története egy asszonynak, aki az örültség szeret egy férfit és kétségbeesik, mikor megtudja, hogy annak már van felesége. Zaza nem ennek az egy asszonynak a története, hanem minden asszonyé, aki szeret és szenved. Méltó társa Claudette Colbertnek a filmben Herbert Marshall. A rendezés is elsőrendű és így nem csoda, hogy a film bemutatója tegnap a Rivoliban áttűtő sikert ért el.

MŰSOR:

PÉNTEK, MÁJUS 26.

APOLLÓ S. O. S. Tango (francia film)

CAPITOL: Az ellopott élet (angol film)

RIVOLI: Zaza (angol film)

SCALA: Kapcsolat (német film)

Esik eső, csepereg, minden ember kesereg

Fölöttünk az égen
száz felhő gomolyog,
s úgy öntöz mindenkit,
hogy az már csúf dolog,
a menny most bennünket
két évre kifizet,
nyakunkba zúdítja
csóstitul a sok vizet.

Reggeltől estelig,
estétől reggelig,
napjában huszonegy
órán át furt esik,
az esőt számtalan
vízfonalnak látjuk,
s nincs hozzá oly ollóknak,
amellyel elvágjuk.

Csepereg, csipereg,
csöpörög, csuporog,
paraplé alatt a
halandó kuporog,
csoszogunk az árban,
mely tenger kicsibe,
becsupog a sok lé
cipőbe, strimflibe.

Rengeteg a tócsa,
pocsolya, pocsetta,
fenéki csupa sár
ez a rongy planéta,
ugrálunk, bugrálunk,
járásung ingatag,
felfröccsen hátunkig
a iatyak s a csatak.

Az eső csak szakad,
csak zuhog, csak zotyog
felülről fejünkre,
csak hullik, csak potyog,
bárha bort nem iszunk
és nem is kocsmázunk,
azért mi úntalan
mégis csak elázunk.

Villamos vasútunk
most azon fáradoz,
hogya így továbbra
esik és áradoz,
s az uccák és terek
lesznek majd folyókká,
száz kocsi átépít
motoros hajókká.

KORÓ PAL

— **Összeállították a strajer-hét programját.** Bucurestiből jelentik: Sidorovici, a Straja Tarii főparancsnoka, rendeletet adott ki és megállapította a strajer-hét időpontját, amikor is az egész országban a strajerek aktivitásba lépnek. A strajer-hét előkészületet jelent a június nyolcadiki restaurációs ünnepségekre és éppen olyan nagy jelentősége van, mint a nagy nemzeti ünnepek előtti napoknak. A strajer-hét programja a következő: Június 11. A helységek napja. Június 2: Az egészség napja. Június 3: A természet napja. Június 4: Az egyház és család napja. Június 5: A hagyományok napja. Az utolsó napon nagy ünnepségek között fogják kiosztani a kitüntéseket. Ebben az évben kitüntetésben részesülnek azok az anyák, akiknek legtöbb gyermekük van és minden megyéből egy anyát küldenek Bucurestibe, ahol részt vesznek a június nyolcadiki ünnepen és bemutatják őket Őfelsége II. Carol királynak. A legszebben kitüntetett strajerek és strajerlányok is Őfelsége elé kerülnek. Június nyolcadika a romániai fiatalságnak legnagyobb ünnepe lesz.

— **ROMÁN KIALLÍTÁS BERLINBEN.** Május 26-ikán nyílik meg Berlinben a sajtó és propaganda adminisztráció által rendezett román propaganda kiállítás. A kiállítás helyisége a „Haus des deutschen Handwerk” és az Románia berlini követe, Radu Crutescu védnöksége alatt nyílik meg. A kiállítás anyagát többszáz fénykép, diaposzitiv, népi szöveg, nemzeti viselet és varottas képezi.

— **Negyvennégy millió lakosa van Olaszországnak.** Rómából jelentik: Hivatalos jelentés szerint Olaszország lakosainak száma, beleértve a libiai olasz telepéseket is, április végén negyvennégy millió 202 ezer fő volt.

— **A LÉGÜGYI ÉS TENGERESZETI MINISZTERIUM KÖZZLI:** Június 6-ikán tartják meg a báneasi repülőtéren a szokásos évi repülő-ünnepélyt. Az ünnepélyen megjelennek a „Virtutea Aeronautica” és „Medalia Aeronautica” kitüntettjei. A két érdemrend birtokosait kéri a minisztérium, hogy legkésőbb június 2-ig jelentsék be részvételüket. Megjelenés a tisztelt részére fehér egyenruha, polgári személyek számára, zsakett, vagy fekete zakkó. Kitüntetések viselendők.

— **ROMÁN PROPAGANDA FILMEKET MUTATTAK BE PÁRISBAN.** Május 10-ikén nyílt meg Párisban a nemzetközi túsztitkai tanácsülésel egyidejűleg a sajtó és propaganda adminisztráció által rendezett román túsztitkai kiállítás. A kiállított anyag túsztitkai jellegű fényképekből, falragaszokból és szötteksekből áll. A kiállítási terem melletti vetítő helyiségben lejátézták az adminisztráció műtermében készült propaganda filmeket. Mint fentebb jeleztük, a kiállítás egybe esik a nemzetközi túsztitkai tanácsüléssel, kitűnő alkalmul szolgál, hogy kellőképpen hasznosítsuk az ország túsztitkáját.

— **A „VASÁRNAP” PÜNKÖSDI SZÁMA** vezetőhelyén Prohászka püspök örökké időseztű szavait hozza „A pünkösdi lélek” címen. Kimmel Bertta dr. Pierre-Jean de Béranger: Petőfi mestere címen a nagy francia költő és Petőfi Sándor eszmei rokonságáról ír mélyen szántó tanulmányt a halhatatlan magyar költő halálának kilencvenesztendő évfordulója alkalmából. Az erdélyi román elbeszélők sorozatában Gáldi László dr. sikerült műfordítása ezúttal Ioan Russu Sirianu „Két nővér” című novelláját mutatja be a magyar olvasóközönségnek. A kiváló erdélyi történetíró, Biró Vencel dr. piarista rendfőnök „Kamatál kezdete Erdélyben” címen rendkívül érdekes gazdaságtörténeti adatokat közöl az erdélyi történetírás e még kiaknázatlan témaköréből. Kulcsár Kálmán „Lelki átváltozás” címen az új kisebbségi magyar közszellem kritikáját adja. Csiki Ferenc, a Hittel fiatal írógárdájának tagja tollából értékes hozzászólást közvetít a Vasárnap „A magyar munkáskérdés” hónapokon át húzódo vitájához. Semjén Gyula a magyar színházi élet egyik legavatottabb ismerője Tamási Áron legújabb bemutatójáról (Tündöklő Jeromos) ír. Emelik a pünkösdi szám nővérét Márton Áron erdélyi püspöknek nemzeti műveltségünkről mondott szavai. Az irodalmi részben ezúttal is eredeti meglátásokat sugárzó elbeszélés ír meg T. Hollósy Márta. Újszerű Dísz Bellárin ofm. humoros karcolata: Kis mecék nagyoknak. P. Lukács Mansvát, a népszerű erdélyi hítszónok megrázó erejű gondolatokat ad „A hithűségről”. Eröss Alfréd, Jékey Vilma, Magasi Artur, Dezsényi Béla, Holló Ernő gyönyörű költeményei, valamint az ezúttal is tartalmas „Kultúra és élet” rovat egészíti ki az ünnepi szám anyagát (Boystown”, a „Fiúk városa”, Spanyol fénykép, Franciaország szellemi missziója, „Körkép!” Reform-konyha), melyet ezúttal is gondosan összeállított világkronika zár le. Címlelapján a Vasárnap Karácsonyi István művészi felvételét hozza. Az ünnepi szám ára csak 12 lei. A Vasárnap felévi előfizetése 120 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Arad, Str. Bratianu 2—4, Minorita Kultúrház.

— **Halálba menekült az ifju özvegy.** Kispestről jelentik: Suki Antal művezető, aki nemrég nősült, a mult héten meghalt. Özvegyét anynyira lesújtotta a fájdalom, hogy tegnap kiment férje sirhantjához és ott borotvával harakirit követett el. Félméteres borzalmas vágással reménytelen állapotban szállították kórházba.

— **Egy pásztor véres merénylete.** Brassóbol jelentik: A Brassó melletti Postavaru hegyekben két brassói fiatalember botanikai kiránduláson volt. A kirándulók havasi gyopárt kerestek. Utközben összetalálkoztak egy hegyi pásztorral, aki cigarettát kért tőlük, majd ajánkozott, hogy elvezeti őket egy sziklához, ahol találnak gyopárt. A szikla megmászása után a kirándulók újból összetalálkoztak a pásztorral, aki anélkül, hogy egy szót is szolt volna, revolvert rántott elő és rálőtt Simon Edvinre, aki súlyos has sérüléssel terült el a földön. A pásztor ezután elmenekült és nem is sikerült nyomára bukkanni. A súlyosan sérült fiatalembert beszállították az egyik brassói szanatóriumba, de csak kevés remény van arra, hogy életben marad. A csendőrség bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a pásztor rablás szándékából követte el a merényletet.

— **Konyhaberendezési tárgyak, acélárúk, lakás díszítése, valamint vasárú olcsón kapható** Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

— **A temesvári repülőter rendezése.** Cicei pilótakapitány, a légügyi minisztérium vezérfelügyelője, Barbulescu aradi pilótakapitány és Damboiu mérnök, a temesvári repülőter vezetőjének kíséretében megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartónál, akivel az aradi repülőiskola ügyében tárgyalt. Azonkívül szóvá tették a temesvári régi repülőter rendezésének szükségességét, valamint megbeszéltek az új repülőter befejező munkálatait is.

— **A miniszterelnök köszönete a temesvári ügyvédi kamara tagjainak.** Megírtuk, hogy a temesvári ügyvédi kamara 40.000 leit ajánlott fel a hadfelszerelési alap céljára és erről Calinescu Armand miniszterelnököt is értesítették. A miniszterelnök most táviratban mondott köszönetet a temesvári ügyvédi kamara tagjainak a hadfelszerelési alap növeléséért.

— **A választási frontról.** A jövő héten tartandó parlamenti választásokra a jelölések már befejeződtek. A temesi tartományban a magyarság jelöltjei a szenátusba Martzy Mihály tanár, a Katolikus Népszövetség bánsági elnöke, a kamarába Bakos János bodófalvi telepesgazda, Péter János temesvári szövőgyári gépmester és Simon Gyula dr. orvos. Minthogy azonban Simon Gyula dr. számára a Nemzeti Újjászületés Arcvonalának központjából az igazolás még nem érkezett meg, jogérvényes jelölése még kétséges. Ezen a helyen említjük meg, hogy Boldea Romulus nyugalmazott ezredes, a karánsebesi vagyongazdász elnöke, a kamarai képviselőjelöltek között nem a kereskedelmi, hanem a mezőgazdasági csoportban szerepel.

— **Újabb légvédelmi tanfolyam.** Június 11-én Temesvárot újabb légvédelmi tanfolyam kezdődik, amelyen az előadások naponta délelőtt 8—1-ig és délután 4—6-ig tartanak. Ezen a tanfolyamon résztvesznek az összes közigazgatási főtisztviselők, valamint azok a magán személyek, akikre a légvédelmi törvény nyolcadik szakasza vonatkozik. Beiratkozni a helytartósági palota második emeletén, a 175. számú iroda helyiségben lehet. A beiratkozáskor fel kell mutatni a pénzügyvizgatóság nyugtáját a 200 lei részvételi díj lefizetéséről.

— **Gyász.** Idősebb Fekete Imre 86 éves korában Újkisodán meghalt. Gyászolja fia, Fekete Imre, a megszűnt Magyar Párt újkisodai elnöke és nagy rokonság. Temetése tegnap délután ment végre nagy részvétel mellett.

— **FELOSZLATOTT KERESKEDELMI ERDEKKEPVISELET.** Bucurestiből jelentik: Minisztertanácsi jegyzőkönyvvel feloszlatták a Sfatul Micilor Industriari si Comercianti din Basarabia nevű érdekképviseleti egyesületet, amely Chisinăuban működött és nem tett eleget a törvényben előírt kötelezettségeknek. Az egyesület vagyona az ottani kereskedelmi és iparkamara tulajdonába megy át.

— **HÁROM HAVI FOGHÁZ HAMIS FEDEZETI VÁLTÓKÉRT.** Petz Ferenc temesvári lakos megállapodást kötött az egyik rádiókereskedővel rádiókészülékek eladására. Petz az eladott készülékek árából jutalékokat kapott. Sikerült is neki több készüléket eladni és azok árával úgy számolt el, hogy az első részletet készpénzben fizette, míg a többi összegre az állítólagos vevőtől fedezeti váltót adott. A kereskedő elfogadta a váltókat, de egy év után az a gyanú merült fel, hogy azok hamisak. Feljelentést tett Petz Ferenc ellen és a törvényesek beigazoltnak látták a vádat. Ezért Petz Ferencet három havi fogházra ítélte és nagyobb összegű kártérítés megfizetésére kötelezte. Az ítélet még nem jogerős.

— **PÜNKÖSDI ÜNNEP AZ UNITARIUSOKNÁL.** Vasárnap délután fél 5 órai kezdettel ünnepi istentisztelet lesz, mely alkalmából az úrasztala meg lesz terítve. Pünkösdtől másodnapján, hétfőn délután 4 órakor az unitárius gyerekek első, ünnepélyes vallásvizsgáját tartják. Mindkét ünnepi összejövetelt a Dóm tér mögötti lutheránus templomban tartják.

— **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Dumitru Aurora tizenhárom éves tanuló, Kerber Hermina nyolcvankilenc éves nyugalmazott postatisztviselőnő, Parvu Milorad ötvenkilenc éves cipész, Bernhuber Ferdinand hetvennyolc éves cipész.

„ZAZA”

Asszonyok filmje, akik szeretnek és szenvednek, a főszerepekben

Claudette Colbert
és
Herbert Marshall

Rendező:
CUKOR GYÖRGY

„ZAZA”

női főszerepét a filmben ragyogóbban alakítja a színdarab minden eddigi szereplőinél
CLAUDETTE COLBERT,
aki nevet, sír, énekel és táncol

„ZAZA”

ma és mindennap bemutatásra kerül a

RIVOLI mozgóban

= KÖZGAZDASÁG =

A cselédek után fizetendő adó

A legkisebb fizetésű cseléd bére után is ezentul adót kell leróni

A pénzügyi hatóságok felvilágosításai szerint április hó elsejétől kezdődőleg a háztartási alkalmazottak, tehát

a cselédek is adófizetési kötelezettség alá esnek.

A cselédek munkaadói kötelesek azok béréből a megfelelő adót visszatartani és a kincstárnak a következő hónapban személyzeti lajstrom és megfelelő befizetési ívek segítségével beszolgáltatni. Mérvadó körökben érdeklődtünk, hogy ez az intézkedés milyen törvényes előírásokon alapszik és azt a felvilágosítást nyertük, hogy bár az április elsején módosított törvény erre vonatkozólag külön intézkedéseket nem tartalmaz, az a tény, azonban, hogy a fizikai munkásoknak, a kik közé a cselédek is tartoznak, havi ezer lei összegig terjedő adómentessége megszűnt, magával hozta azt a helyzetet, hogy a legkisebb fizetésű fizikai munkásoknak, tehát

a cselédnek is a jövőben adót kell fizetnie.

Az adómentesség levonása helyett az április elsején módosított adótörvény százalékos mérséklést engedélyez. Ez a mérséklés a cselédre is vonatkozik és eszerint kétszer lei havi bérösszegig ennek 75 százaléka nem esik adófizetési kötelezettség alá, hanem annak csak egynegyed része. Megjegyzendő, hogy az egyenes adó kiszámítása szempontjából sem a lakás, sem az élelem nem tekinthető adóköteles fizetési járuléknak.

A ténylegesen fizetendő adóösszegek felüli tájékoztatás céljából közöljük a szokásos cselédbérek után fizetendő adók összegét. Abban az esetben,

ha az adót a munkaadó önmélt viseli,

az adó a következő: 500 lei havi bér után 17 lei, 600 lei után 18 lei, 700 lei után 21 lei, 800 lei után 22 lei, 900 lei után 27 lei, 1000 lei után 30 lei, 1100 lei után 31 lei és 1200 lei havi bér után 35 lei egyenes adó fizetendő. Abban az esetben viszont,

ha az adót a cseléd fizeti,

az adó havonta a következőképpen alakul: 500 lei havi bér után 16 lei, 600 lei után 17 lei, 700 lei után 20 lei, 800 lei után 21 lei, 900 lei után 24 lei, 1000 lei után 27 lei, 1100 lei után 30 lei és 1200 lei havi bér után 31 lei fizetendő.

A befizetés a pénzügyigazgatóságnál történik személyzeti lajstrom alapján, amely lajstrom (registru personal) megvételbe kerül. A befizetés két rovatlap alapján történik, amelynek kitöltésében az érdekteltek szívesen nyújtanak a közönségnek felvilágosítást. A személyzeti lajstromban havonta bevezetendő fizetés után a lajstrom lapján három lei kincstári és két lei repülőbélyeget kell beragasztani és a névaláírással hatálytalannítani.

A Nemzeti Repülő Alap a számlák bélyegzéséről

Nem veendő figyelembe sem a kincstári sem a repülőbélyeg értéke a számlaösszeg megállapításánál

A számlák bélyegzésére nézve fennálló újabb szabályok ismeretese: kereskedők és iparosok között létrejött eladásoknál a számla kiállítása még a legkisebb összegnél is kötelező, ha azonban a kereskedő, vagy iparos közvetlen a fogyasztónak ad el, úgy csak 3000 lei érték felül tartozik számlát kiállítani. Az illeték minként esetben 4 ezrelék, a repülőbélyegilleték 3 ezrelék. Ha nem kereskedő ad el ingó dolgot, úgy az eladás után nem számlabélyeget, hanem 1,4 százalékos adásvételi illetéket tartozik leróni. Ugyanezt az illetéket fizeti a kereskedő is, ha a vételt nem üzlet körében eszközli. Megjegyezzük, hogy a kereskedői jelleget nem a cégbejegyzés adja meg, hanem az a tény, hogy valaki kereskedelmi ügyletekkel üzletszerűen foglalkozik, tehát az illegálisan működő kereskedő is bírság alá esik, ha nem bocsát ki felbélyegezett számlát. A bizományi árrúrol is számla adandó, a saját lerakattal bíró gyárak pedig a napi eladásokról tartoznak pro forma fakturát kibocsátani. A számlákat öt éven át meg kell őrizni, ha valamely cég megtagadja

a számláknak a pénzügyi hatóság részére való felmutatását, úgy évi kereskedelmi adójának felével egyenlő bírsággal sújtható.

Legutóbb a Nemzeti Repülő Alap adott ki rendeletet arról, hogy melyik az a számlaérték, amely után bélyeg róvandó le. A bélyegilleték szempontjából a pénzügyminisztérium 602.642 számú körrendelete tiszta helyzetet teremtett és e szerint a számlaérték az árú nettó értéke, (ha rabatt van, annak levonásával) amihez a csomagolási költség és az esetleges fogyasztási illeték járul —, de a számlabélyeg nem. Ez fontos, mert megtörténhetik, hogy éppen a számlabélyeg értéke emeli ezres számon felül az összértéket és így az már egy magasabb ezresig kerekíthető ki, tehát a bélyeg felszámítása a számla 4 leies drágulását idézi elő. Hasonló szellemben adott most ki rendeletet 5302 szám alatt a Nemzeti Repülő Alap és így sem a számlabélyeg, sem a repülőbélyeg leróvásánál nem kell figyelembe venni ezeknek a bélyegeknak az értékét, még ha azok a számlában szerepelnek is.

— Fennáll-e a tűzbiztosítás a fizetéseptelenség alatt? A semmitűszék harmadik szekciója szerdán tárgyalt egy érdekes tűzbiztosítási ügyet, amelyben május 30-án hírdeti ki végzését. A per Dragiceanu szőrmekereskedő és az Asigurarea Românească között 11 év óta folyik egy 1927-ben történt 600 ezer leies tűzkár folyósításáért. Az alsóbírósg megítélte az összeget, amely ma 11 éves kamatokkal 1 millió 300 ezer leire rúg. Az egyik felfolyamodási ok az, hogy az általános feltételek szerint a biztosítási összeg után a társaság nem tartozik kamatot téríteni. A táblai ítélet szerint ez a megállapítás nem vonatkozhatik arra, ha a társaság megtagadja a biztosítási összeg lefizetését és így a kereset megindításától jár a kamat. Érdekesebb az a felfolyamodási ok, hogy az ítéletábla nem vette figyelembe a kötvény általános feltételeinek azt a részét, hogy fizetéseptelenség esetén a biztosítás érvényét veszti. Dragiceanu ugyanis a tüzeset után csödbe jutott, amelyet később csődönbeli kényszerregegyezséggel megszüntetett. A csődbírósg a fizetéseptelenség kezdeti időpontját a csődnézés előtti 18 hónapra határozta meg, amelybe a tüzeset időpontja is belesett. A díjakat ezen vélelmezett fizetéseptelenségi időben is fizette, tehát a semmitűszéknek komplikált kérdés vár eldöntésére.

— Cukorlerakatok regiszterei. A pénzügyminiszter rendelete szerint a cukorkereskedelmi társaság lerakatai, amelyek a társaság által kibocsátott regisztert vezetnek, nem tartoznak S. mintájú könyvet vezetni és a számlák és számlítójegyek láttamozása az 1937. szeptember 4-iki rendelet szerint történik. Magános cégek cukorlerakataikról a rendes S.-betű mintájú könyvet tartoznak vezetni.

Románia többet fog vásárolni Magyarországtól

Bucurestiből jelentik: Az Argus egyik érdekes cikke a román-magyar kereskedelmi viszonyról foglalkozik. A cikk adataiból kitűnik, hogy Románia kétszer annyit visz ki Magyarországra, mint amennyit onnan behoz. A Magyarország felé irányuló román kivitel negyven százaléka a fa, 25 százaléka a kőolaj, a többi pedig só, vasérc és különféle nyersanyagok. Ez szemben Magyarországról vasárúkat, rádióalkatrészeket, gyógyszert, gyapjúfonalat, lent és kenet hoznak be Romániába. Most foglalkozunk azzal a kérdéssel, hogy Románia többet importáljon az eddiginél Magyarországról.

Meghosszabbították a lakbérleti szerződések benyújtásának határidejét

A pénzügyminisztérium ma átiratban értesítette a pénzügyigazgatóságot, hogy — mivel sok háztulajdonos, illetve lakó ezideig még nem nyújtotta be a lakbérleti szerződéseket — a benyújtási határidőt június 7-ig hosszabbítja meg. A pénzügyigazgatóság tehát tudomására hozza az érdektelteknek, hogy ezen időpontig feltétlenül fizessék le az illetéket és láttamoztassák lakbérleti szerződésüket. Mindazok, akik június hetedikéig nem nyújtják be lakbérleti szerződésüket, büntetésben részesülnek.

Árfolyamok

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 25.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vétel, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.90—77.07, belgas 24.08—24.43, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59, francia frank 3.78—3.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is bennefoglaltatik. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

(=) GABONAÁRAK. (A Dengl és Kleinmann cég jelentése). A bánási gabonapiacra a búza iránti kereslet élénk, míg a tengeri inánti érdeklődés ellanyhult. A többi gabonamű irányzata lanya és az üzleti forgalom csekély. A piaci árak a következők: temesi búza 390, torontáli búza 395 lei a feladó állomáson. A tengeri ára Temesvárott 390, korpa 350, zab 460—465, takarmányárpa 380, tavaszi árpa 400, muharmag 420, napraforgómag 420 és tökmag 775—800 lei százkilónként.

(=) Catina ismét lemondott a kereskedelmi kamarai ideiglenes bizottsági tagságáról. A temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága Giurcaneanu Eduard elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Fratila Ion főtitkár részletesen beszámolt a kamaráról érintő legújabb eseményekről. Bejelentette, hogy a nemzetgazdasági miniszter Martzy Mihály kereskedőt a kamarai ideiglenes bizottsága tagjává nevezte ki és már letette a hivatali esküt, az ülésen azonban nem jelenhetett meg, mivel a fővárosban tartózkodik. Beszámolt ezután arról, hogy Catina Vasile ideiglenes bizottsági tag, aki egy ízben már bejelentette ezen tisztségéről való lemondását, de akkor ezen elhatározásának visszavonására kérték fel, lemondási szándékát írásban megismételte. Az ideiglenes bizottság az immár megismételt lemondást tudomásulvétel céljából a nemzetgazdasági minisztérium elé terjeszté. Foglalkozott végül a bizottság számos italmérési és cégbejegyzési kérvénnyel. Két hálzöld kereskedelmi, egy külföldi állampolgár bejegyzési, hat italmérési és harmincöt cégbejegyzési kérvény került tárgyalás alá és a legtöbb esetben kedvező véleményt mondott.

Ma pénteken este utoljára: Kék róka

a világhírű Herczeg-vígjáték, a diadalmas

Szombaton este az operett-együttes bemutatkozása:

Nem lesznek hálátlan

Szilágyi László, Harmath Imre, Márkus Alfréd több, mint 100 előadást megért, óriási sikerű újdonsága

SPORTESÉMENYEK

Ujabb részletek az angol-román válogatott mérkőzésről

Bucuresti egy felbolygatott város képét mutatja. Hemzseg a nép az uccán. A sport rajongói az angol játékosokat lesik, várják, hogy aláfrást szerezzenek. A Calea Victorián detektívek nyomoznak a jegyzőreklát után. Dél előtt 10 óra körül megnyitották a stadion kapuit és a sportemberek ezrei már a kora délelőtti órákban elfoglalták helyüket és szórakozással, kártyázással töltötték el az időt. Délután 2 órakor már zsúfolásig megtelt a stadion.

Hat órákor, amikor a két csapat játékosai kiszaladnak a pályára, negyven ezer ember szorongott a pálya körül. Nemsokára megjelenik Langenus játékező, akinek Schneider lengyel és Stefanovic jugoszláv bírók segédkeztek. Az angol játékosok mind megtermett atléták.

Az angol csapat játéka általában tetszett a

bucurestii közönségnek, egyedül azt kifogásolták, hogy az angol játékosok túl erőlesen, sokszor — amint Bürger lesérülése is bizonyítja — durván mentek bele az ellenfélbe.

A játék képe nem volt egyoldalú, az első félidőben ugyan az angol csapat támadott többet, de szünet után a román együttes is számtalan veszélyes támadást vezetett. A csonka román támadósor azonban nem birt megbirkózni a kemény angol védelemmel.

A román csapat nem játszott rosszul. Egyetlen hibája az volt, hogy a játékosok meglehetősen puhan játszottak, ezzel szemben az angolok igen sokszor igénybe vették testi erejüket is. Ez a játékmód futóknak szokatlan és a román játékosok nem is tudták átvenni, így a közel-harcokban alulmaradtak.

Sporthírek minden felől

A vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések szövetségi megbízottjai. A szövetség kijelölte a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések megfigyelőit. Az Aradon lebonyolításra kerülő AMEFA-Tricolor bajnoki mérkőzés szövetségi megbízottja Blaga Nestor tanár, az aradi alkerületi szövetség elnöke. A fővárosban lebonyolításra kerülő FC Rapid — Gloria találkozón Cristescu őrnagy lesz a szövetségi megfigyelő.

Bürger sérülése nem súlyos. Az angol-román válogatott mérkőzésen Bürger a temesvári válogatott hátvéd, az első félidő 5-ik percében lesérült és attól kezdve csak statisztált. Háromszor is elhagyta a pályát, végül is összeesett és úgy vitték le. Az orvosok azonnal megvizsgálták és megállapították, hogy a kiváló hátvéd az angol jobbszélsővel való összefutásakor térdárandulást szenvedett. Ez azonban megakadályozta a további játékbán. Az orvosok véleménye szerint Bürger néhány nap múlva teljesen rendbejön.

Három millió leit vettek be a jugoszláv-angol mérkőzésen. A mut héten Belgrádban lejátszott angol-jugoszláv mérkőzésen, amelyet mint ismeretes, a jugoszláv csapat nyert meg, összesen három millió leit vettek be. Ez rekordösszeg Jugoszláviában.

Rádió

PÉNTEK, MÁJUS 26.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: A Predescu zenekar hangversenye. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időszéri közlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi és művészeti élet. 19.17: Rádiózenekar. 19.50: Előadás. 20.05: A hangverseny folytatása. 20.35: Opera előadás közvetítése: Tosca. Szünetben 21.30-kor sporteredmények. 22.35: Hírek. 23.25:

Hanglemezek. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.
 Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11.20: Felolvasás. 11.35: Napszúrás és hóguta. (Felolvasás). 13.10: Oláh Kálmán cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: A rádió szalonzenekara. 17.15: A rádió diákléférajára. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Géczy-Fazekas Klára zongorázik. 18.40: „A dicős budavári honvédroham”. Előadás. 19.10: Táncclemezek. 20.05: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „A büvös vadász”. (I. és II. felv.) 21.15: A rádió külügyi negyedőrája. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Bura Sándor cigányzenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: A Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara.
 Budapest II. 20.30: Gyorsírótanfolyam. 21: Hírek. 21.25: Felolvasás. 21.50: Farkas Jenő cigányzenekara. 23: „A büvös vadász” III. felv.
 Bécs. 19.50: Hangképek. 21.15: Vigopera előadása. 23.50: Könyvű és tánczene.
 Belgrád. 19.20: Táncczene. 21: Ének. 23.15: Lemezek.

SZOMBAT, MÁJUS 27.

Bucuresti. 7. Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sporteredmények és vízállásjelentés. 13.05: A Julea zenekar hangversenye. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időszéri közlemények. 17: Országőrök órája 18.15: A „Munka és jókedv” órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Az ország. 19.32: Hanglemezek. 19.55: Előadás. 20.15: A rádiózenekar hangversenye. 21: Rádióposta. 21.15: Dalárda. 21.40: Táncclemezek. 22: Sporteredmények. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: A Tandin zenekar hangversenye. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.
 Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: „Mit nézzünk meg?” 13.10: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 17.15: Tarka gyermekelőadás. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: A m. kir. műszaki tanácsadója. 18.40: Lendvai Józka cigányzenekara 19.45: Dr. Nosz Gyula előadása. 20.15: Hírek. 20.25: A rádió szalonzenekara. 20.45: „Egy pohár víz”. Vigjáték három felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Táncclemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Operaházi zenekar.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye lrtá: Félegyházi András

Ütánnymástilos.

Ami a madamenak fáj, az az volt, hogy Limoujel szerelmet hazudott neki, amit elhitt és amivel viszonszerelmet tudott benne gerjeszteni. Most azonban, amikor rájött, hogy érzelmeit méltatlan emberre pazarolta, tudta, hogy ezt a szerelmet gyökerestül kitérni a szívéből és Limoujelt elfelejteni, mert el kell felejténie és el akarja felejténie. Gyötrelmes lesz talán ez az eljárás, de alapos.

Madame d'Hiver határozott természet volt, aki minden idealizmusa mellett realisan is tudott gondolkodni. Számolt a tényekkel.

Limoujeltől kiderült, hogy olcsó család volt, úgy akarta tehát tekinteni, mintha sohasem ismerkedett meg volna vele.

— A gyomot kitépik és kidobják a kertből, — mondotta önmagának.

És Limoujelt gymonak tekintette. Egy hétig vívódott, küzdött önmagával.

Egy hét alatt valamennyire megnyugodott és elhatározta, hogy elutazik. Az utazás majd jót tesz félzaklatott kedélyének, a változatosság pedig majd szórakoztatja.

Elment Olaszországba. Bebarangolta Genuát, Velenét, Firenzét, Rómát, Nápolyt. Nézte a pipázó Vezuvot és csodakázott a kék barlang vizén. Ott szeretett volna maradni örökre Capri szigetén.

De egyedül?

Ez a kérdés viharként támadt fel lelkében. Érezte, nincsen társtalanságra teremtve.

Hol találjon magának méltó társat, aki őt önmagáért szeresse? Hol találja meg azt a férfit, aki nem hazudik neki szerelmet azzal a rejtett céllal, hogy pénzt csaljon ki tőle?

Úgy érezte, hogy elvesztette örökre a férfiban való bizalmát.

Olaszországi vándorlásai során nem egyszer lelt volna alkalmát ismeretséget kötni, azonban me-reven és ridegen elzárkózott, valahányszor úgy látta, hogy valaki közeledni akar hozzá. Kitért minden ilyen kísérlet elől és nem fogadta el senkinek a bemutatkozását.

A legélénkebb mondain helyeken is remete-életet élt. Megjelent szállodák halljaiban, étkezői-ben, tánctermeiben, öt órai teáin, de olyan volt, akár az észak csillaga, amely ragyog, de megközelíthetetlen.

Pedig ez az egyedülálló természete ellen volt. Szomjuhozott barátságos, kedves szavak után, a melyek olyasvalakinek az ajkáról pereregjenek le, aki neki rokonzenes. De hol találjon olyan egyént, akinek a lelkében minden rokonérzés ellenére nem rejtőzik ott az önzés is?

Heteket át tartó bolyongás után visszatért Lyonba. Megkísérelte, hogy a maga régi életét élje, amikor Limoujelt még nem ismerte. Járt hangversenyekre, moziba, esténként nyilvános helyeken vacsorázott, olykor felkereste szomszédjait, Paul Ringelot volt gyarost, férjének egykori társát és a feleségét. Az élet lassankint kezdett régi medrébe visszatérni.

Elete ismét nyugodt, zavartalan volt, olyan mint mielőtt Alexandre Limoujel fölkavarta.

Csak éppen valami hiányzott belőle, Valami? Inkább valaki.

Gérard Auboin.

Kénytelen volt önmaga ezt a tényt leplezetlenül megállapítani.

És ettől kezdve mindegyre többet és többet gondolt a festőre. Ha behunyta a szemét, maga előtt látta az alakját. Ha csendben ült önmagában, hallani vélte a hangját.

Gyakran visszáidézte emlékezetébe Gérard Auboinnal való egyik-másik beszélgetését, sétáját. Sok-sor gondolt találkozásukra a temetőben, amikor husz esztendő után megint találkoztak. És végigpergett lelkében a visszaemlékezés filmje ettől a találkozástól kezdve a szerelemig, a boldogságig, a melyet egymásnak ajándékoztak. Aztán eljutott a szakításig.

Miért is szakítottak?

— Mert Gérard vonakodott feleségül venni.

De miért tette ezt?

Mivel nem akart hozományvadásznak mutatkozni és meg akarta óvni anyagi függetlenségét.

Amikor erre gondolt, szinte megértette a festő magatartását.

Hanem hát miért ragaszkodott Gérard olyan konokul ehhez az álláspontjához? Miért?

És akkor eszébe jutott az a jelenet, amely közöttük utolsó találkozásukkor lejátszódott.

Mint Limoujel menyasszonya boldogan jött haza Párisból és szövögette ábrándjait a szépséges jövődőről, amikor egy napon beállított hozzá Auboin. És akkor a festő, aki valóban szerette, megalázkodott előtte és kijelentette, hogy teljesíti régi kívánságát és feleségül veszi.

És a madame lelkében erre visszacsengett saját rideg szavainak metsző hangja:

— Már késő! Mást szeretek!

Látta, amint erre a festő felugrott, mintha vipera csípte volna meg. Kirohant a szobából, amelynek ajtaját becsapta maga után. Akkor történt először, hogy durva gesztust tapasztalt Auboin részéről. De hát nem volt-e erre oka?

Azóta sem találkoztak.

Vajjon mit csinál?

És amikor ennek a jelenetnek a felidézéséhez eljutott, egyre többször gondolt Gérard Auboinra.

Ebben a gondolatban vágyódást és sóvárgást fedezett föl. Ez nyugtalanná tette.

Megint nem volt maradása Lyonban.

Csomagolt.

Utazni akart, de nem tudta hová.

Elment a menetjegyirodába, de még ott is há-tározatlan volt.

Ajánlották neki Deauville-t. De szabadkozott:

— Nem, nem. Az tulzajos. Ezernyi ember nyüzsg és lármázik ott. Olyan helyre szeretnék menni, mely előkelő ugyan, de mégse nagyon zsúfol.

Erre egész sor furdót és klimatikus helyet soroltak föl. Egy sem felelt meg.

— Antibes? — kérdezte végre a tisztviselő. Hamar rávágta: — Igen. Antibes jó lesz. És harmadnapra már Antibesban volt.

(Folytatása következik.)

LEGUJABB

Öfelsége találkozni fog Pál herceggel

Párisból jelentik: A francia sajtó minden megjegyzés nélkül közli azokat a londoni forrásból származó jelentéseket, amelyek szerint Öfelsége, II. Carol király legközelebb találkozni fog Pál régensherceggel. Londoni jelentések szerint erre a találkozásra azután kerül a sor, ha a len-

gyel-román tárgyalások már megkezdődtek. A jelentések tudni vélik, hogy a király-találkozó célja az lenne, hogy a két ország között jelenleg fennálló katonai egyezményt általánosabb jellegűvé tegyék.

Százezer választót vettek fel Bucurestiben a névjegyzékbe

Bucurestiből jelentik: Bucurestiben a választói névjegyzékbe való jelentkezés alkalmával rekord-számot ért el. Összesen 101.218 polgárt vettek fel Bucurestiben a választói névjegyzékbe. A fővárosban, valamint annak külvárosaiban 20 ezret tett ki azoknak a száma, akik vagy analfabéták, vagy pedig nem tudják igazolni foglalkozásukat. Június else-

jén a választások napján a bírósági tárgyalások szünetelnek.

Pénteken kifüggesztik a községházakon, valamint a bíróságokon a képviselő és szenátorjelölték felhívásait. A felhívásokat tudvalevőleg száz szónál többet nem tartalmazhatnak.

A magyarországi nyilasjelölteket kizárják a Vitézi Székből

Budapestről jelentik: A magyar kormány féltámasz napilapja, a Függetlenség mai száma vezércikkében többek között ezeket írja:

— A régi idők magyar politikai elemeinek mozgatója és belső küzdelmeinek egyik legégetőbb kérdése: a függetlenség emlegetése ismét időszzerűvé vált. Ma az egész világ előtt kell megmutatni, hogy a magyar függetlenségi eszme mozgatója és szabja meg politikai életünket. Azért fáradozott és harcolt 20 éven át Magyarország, hogy elérje pénzügyi, katonai, politikai és gazdasági önállósági állapotát. Enélkül nem is gondolhatunk a jövőre és örökde mellékes sakkfigurái leszünk Európa erőinek játékaiban. Vannak azonban, akik másfelé tekintenek és elfelejtik, hogy a magyar függetlenség nélkül nem lehetnek magyarok. Jól jegyezzük meg, kik ezek, mert később, a mikor már a világ lecsendesedik, a boldogabb Magyarországon nem szabad szóhoz engedni őket. Mi magyarok akarunk maradni.

A Pesti Ujság jelenti, hogy a pest-megyei vitézi szék közigazgatási úton törölte a vitézek sorából Csia Sándor dr.-t, a nyilaskeresetes párt pomázi jelöltjét és Demeter Lénárd ügyvédet, aki a nemzeti front budapesti déli listájának harmadik helyezettje.

Felháborodást keltett az angol sajtóban a magyarországi választókhoz küldött „zöld” füzetek

Londonból jelentik: Az angol sajtó erősen foglalkozik a magyar közvéleményben okozott felháborodással, amelyet a Németországban Magyarországra küldött zöld nyilasfüzetek keltettek. A Daily Herald megjegyzi, hogy a zöld füzetek létrehozói a Magyarországból nemrég Németországba átszökött nyilasok között keresendő. Ez a propaganda általános visszatetszést keltett Magyarországon úgy, hogy még a magyar nemzeti szocialista vezetők is megtagadták a szitkozódó hangú füzetekkel a közösséget.

Junius 8-ra meghívást kapott Romániába az angol cserkészek főparancsnoka

Lord és lady Sommesth-t magasabb intézkedésre a Straja Tarii parancsnoksága meghívta, vegyenek részt a június 8-iki ünnepeken. Sommesth lord Baden-Power helyettese és az angol cserkészek parancsnoka, a lady pedig a cserkészlányok parancsnoka. Mihai nagyvagyda angolai látogatása során a Sommesth-házaspár vendége volt.

Jövő évtől Magyarország fedezi petróleumszükségletét

Budapestről jelentik: A zalai petróleumvidéknek újabb szenzációja van. Magyar Szent Miklóson is feltört az olaj. A hely Lispetől északra fekszik Kanizsa közelében. Az új forrásból származó olaj kitűnő minőségű és napi 4—5 vagonra lehet számítani. Szakértők véleménye szerint a jövő évtől Magyarországra egyetlen liter kőolajat sem kell külföldről bevinni.

Összeült a szovjetek parlamentje

Moszkvából jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint csütörtök este megkezdődött a legfelsőbb szovjet első ülészaka. Ennek a tanácsnak 1200 képviselő tagja van. A tárgysorozat legfontosabb pontját a külpolitikai vita képezi, amelyet Molotov beszámolója nyit meg. Foglalkoznak az ülészakon a nemzetvédelmi kérdésekkel, a harmadik ötéves tervvel, valamint az év folyamán lemondott népbiztosok helyének betöltésével.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetései szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házaság szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetés két felvezet I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti volt mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Öregbő nő kis háztartásba, csecsemőgondozásban jártas, szerény fizetéssel felvétetik. Jelentkezni a kiadóban. 836

Megbízható házmester kerestetik. Forgács vaskereskedés, IV., Str. Iancu Vacarescu 36. Telefon: 42-79 997

Mechanikust frógéphez, speciálistát felvezeték Bucuresti részére. Ajánlatokat képesség, valamint igények megjelölése mellett Mercur Pasajul Macca 28. címre kérek. 366

Allást keres

Cukrász segéd állást keres. Cím Pál linkás E. Gataia. 883

Adas-vétel

Kávéház, bár, étterem és söntésből álló rég bevezetett, minden információt kibíró üzlet, teljes felszereléssel, más elfoglaltság miatt, sürgősen eladó. Közlebbit: Agentura Weiss III. Str. Coroana de Otel 10. 995

Családi ház műhellyel eladó. Timisoara IV., Str. Preyer 21. 972

Mágnest kifogástalan állapotban levőt 4 hengeres motorhoz, megvételre keresek. Friedrich IV., Str. Vespasian 11. 1000

Szép házhely a Gyárvárosban szemben a villamos megállóval, bérháznak különösen alkalmas, jutányosan eladó. Érdeklődni Dr. E. Samek, I., Str. Ady 2. Telefon: 14—65, vagy 14—68. 880

Eladó MAV 8-as magánjáró Umrath 8-as cséplő, reá szerelhető herefejtővel, új fűszíjjal, generáljavitva, teljesen jó, üzembékes állapotban. Korcek, Besenova-Veche. 998

Hat család méh akácmezzel együtt, 20 alig használt kaptár, országos méret, kedvezően eladó. Németh Gusztáv Timisoara, Ronac, Str. Cassian Muntean 30. 999

Eladó, kellemes családi ház, 3 szoba, fürdőszoba, konyha, vízvezeték, villany és minden mellékkeliséggel. Freidorf Nou XVI. ueca 39. sz. 973

Legmodernebb teheremil és virágos takaréktűzhelyek legolcsóbban!
JUNGINGER
Temesvári, II. strada
Timocului I.

Lakas

Egyszobás, vagy esetleg kétszobás lakást keresek a Belvárosban, vagy ahhoz közel. Címelek a kiadóba kérem leadni. 832

Külföldre

500.000 leu átvennék jól bevezetett közszükségleti cikk egyedárúsfítását, képviselőket, ügynökséget. Jólmenő iparvállalathoz betársulnék. Kimerítő ajánlatokat „Existencia” jellegre Rudolf Mosse, Oradea. 367

BAILE LIPOVA (Lippa-füred) MEGNYILT

Rádiumaktivitású szénsavas ásványforrások csodás hatásúak a következő bajoknál: szív, magas vérnyomás, érelmeszesedés, gutahajlamosság, máj-, epe-, hólyag- és vesebajoknál, reuma, vérértelenség, ideg- és női megbetegedéseknél

Május és június hónapban a szobaáraknál 50%-os kedvezmény